

שיעור ודעת - מעמד האשה

קונטרס תורני השקפתי

בעניין

מעמד האשה

כבודה, תפקידה וחשיבותה

מעובד ע"פ שיחותיו של הרב י. יעקובסון שליט"א ת"ח

ואיש חנוך ותיק

נערך ע"י קריית ספר

מהדורת ביקורת

שיעור ודעת - מעמד האשה

תוכן

4	פתח דבר
4	אין הסכמות
4	הקדמה
5	הערות טכניות
6	מעמד האשה
6	אשת חיל
6	[צורתה
7	חשיבותה
8	אחרי בעלה או שעשאני כרצונו
8	נספח - הערה חשובה משום קלקול הדורות האחרונים, איך אשה יכולה להסתדר מצוין עם בעלה להלן מובא מתכון בטוח לשלום בית :
18	שירות
18	אורך חיים
18	אשתו של
19	תפקידה של האשה
21	שבועות
22	לתחיית המתים
23	היכל מלכות
23	עוה"ב
24	בעלי או אישי
24	פוסקת
26	כמשגיח לבעלה
26	עיקר הבית
27	פרנסה
27	אין חכמה לאשה אלא בפלך
28	עצלנית
29	כשרון אומנותי
29	דיכאון לידה
30	איש ואשה
30	זיווג יומי
30	מיזוג או פשרה
31	איש בלא אשה
31	בעידן העתיק
33	פמיניזם

שיעור ודעת - מעמד האשה

33	כללי
34	חרדי
34	כבוד
35	נאה
37	צניעות
37	הגדרה
37	הקדמה
38	תקנון ועצרות
40	יאכנע
40	נכות
41	חינוך לצניעות
41	בגד – בגידה
42] צניעות בגיל הרך
44	חוסר צניעות
48	הערה חשובה :

שיעור ודעת - מעמד האשה

פתח דבר

הקונטרס שלפניכם הוא קובץ תורני מעובד משיחותיו של הרב י. יעקובסון שליט"א ת"ח ומחנך ותיק אשר זכה לשמש בילדותו את ר' אלה לופיאן, ובבחרותו את ראש ישיבת סלובודקה הרה"ג ר' אברמסקי זצ"ל. וזכה להסתופף בצילם של הסטייפלר, הרב'ה מאמשינוב הזקן, ר' שלמה זלמן אויערבך, הר' קלופט זיכרונם לברכה ויבדלו לחיים טובים ר' אלישיב, ר' חיים קנייבסקי, ר' שטיינמן שליט"א.

הדברים שהובאו הם רק החלק שפעם היה פשוט בתפישת העולם התורני ועקב שינוי הדורות נהפך לחידוש מוזר הדורש עיון.

אין הסכמות

אמנם כאן ישאל השואל מדוע לא הובאו הסכמות?!

התשובה היא – מאחר והכוונה היא לעורר הלבבות לשאול על הפן האישי בכל עניין אין טעם בהסכמות, אין המטרה בדברים לקבל את האמת הזאת כעוד סניף טכנוקראטי. אדרבה מי ייתן וקונטרס זה והבאים אחריו בנושאים נוספים יגרמו להתעוררות הציבור לשים לב ולשאול את גדולי ישראל מה היא האמת בכל עניין.

הקדמה

הדברים המובאים בעניין האשה נובעים מדרישה וחקירה בדברי רבותינו בעניין.

הדברים המובאים בקונטרס זה הם מה שהורה הרב שטיינמן למסור לציבור.

שיעור ודעת - מעמד האשה

הערות טכניות

הדברים המובאים כולל בסוגריים עגולים () הן מבעל השמועה, הדברים בסוגריים הרבועים [] הם מכותב השמועה. אשמח קבל הערות בענייני הקונטרס, אמנם רצוי לרשום ההערה תוך כדי קריאה ולהעיר רק בסוף העניין משום שדברי תורה עניים במקום זה ועשירים במקום אחר.

שיעור ודעת - מעמד האשה

מעמד האשה

אשת חיל

מה משמעות הגדרה הזו ?

אשת חיל היינו אשה שכל מהותה חסד והטבה עם זולתה וזה כל מה שמבקשת לעצמה, יתר על כן שעושה יותר מיכולתה וראיה מהשימוש במלה חיל שזה מביע יציאה מגבול כוח היחיד.

אימתי נחשבת אשת חסד ואימתי שפחה חרופה ?

תלוי אם זה עושה לה טוב. ומתי זה יעשה לה טוב רק אם בתנאי שיודעת גם לומר לא, ואז כשאומרת כן מרגישה שהיא נתנה ולא ששוב ניצלו אותה. יתר על כן אם חסד לה משהו אזי זה ודאי חסרון עשיית החסד. משל דוגמא קיצונית, אברהם אבינו שישב חולה וכואב פתח האוהל כחוס היום לבקש אורחים – כי זה היה חסר לו כמו אור לנשימה.

מהו לפי זה רבות בנות עשו חיל ?

היינו שיש להן רצון והנאה טבעיים לעשות חסד אבל חסרון החסד לא מפריע להם, לומר שהן אומנם עושות חסד כשמזדמן להם בעין טובה אבל זה לא המהות שלהם, וזאת מאחר ויש להן אינטרסים אחרים בחייהם, כגון קריירה ועוד.

יצירתה

בעיני כל העולם אשה נתפסת בתת מודע כסמל לרך, חוס, חמלה וחסד. אין אשה שלא מרגישה כך כילדה אלא שאילוצי החיים ובעיקר הגברים נותנים הרגשה של התקפה ואז היא מחזירה בתוקפנות אמנם ברגע שהיא לובשת כלי גבר דהיינו נהיית תוקפנית, או ב'עברית' פמיניסטית(ע') להלן פמיניזם) – אסרטיבית, או אז היא נהיית דוחה מאד.

תשאל האשה מדוע, הרי פשוט ומוסכם בכל העולם שאין אשה אלא ליופי ?

נענה לקושיה זו ע"י שאלה אחרת. אומר הפסוק ציון מכלל יופי אלוקים יופיע, מה הקשר בין יופי לגאולה ועוד מובן מכאן שזה מה שיתגלה בגאולה בעיקר ?

אלא שכעת המצב הוא שחשך יכסה ארץ וערפל לאומים, והאמת תהייה נעדרת, לכן לא רואים את ההשגחה על כל פרט ואת הקשר בין מקרה א' למשנהו, אבל לעתיד לבא תתגלה האמת הפנימית

שיעור ודעת - מעמד האשה

של כל דבר, ואז האחדות של התוכן הפנימי עם ההופעה החיצונית ייצור יופי מדהים שיאיר את כל הבריאה.

[על פי יסוד זה יובן מדוע הופעה חיצונית בוטה הנוגדת את התפיסה של העדינות והאצילות של האשה גורמת לסלידה ממנה, שהרי יש סתירה חריפה בין הפנימיות לחיצונית.

אמנם יקשו הנשים שנראה ל"עיניים" שאישה אסרטיבית "רצויה" יותר וכן זו שהופעתה בוטה "חביבה" יותר, האמת האכזרית היא שאותם שהיא רצויה אצלם מזלזלים בה עד לשאול תחתית, אישה כזו קל יותר לנצל לעניין התאוות, בדומה לזה אמרו חז"ל (סנהדרין()) שעדי שקר בזויים על השוכרים אותם, והם בעצמם קוראים להם בני בליעל ודווקא שלא בפניהם, ואילו בפניהם מתחנכים אליהם כי צריכים אותם, ולצערנו כלל זה נכון גם לגבי נשים.

הערה חשובה: אין בהנ"ל כדי לזלזל חלילה במעמד האשה אלא אדרבה כשעולים עולים עד הרקיע וכשיורדים יורדים עד התהום, כלומר עומק הירידה מראה על עוצמת הגדלות שהרי פרה להבדיל לא יורדת ובאמת גם לא עולה, כלומר גילוי לא מכובד זה, רק מגלה עד כמה האשה כן מכובדת בעצם. ועיין להלן בנושא צניעות בחלק פריצות לגבי הטעם העמוק יותר מדוע אשה לא צנועה נהיית כל כך פרוצה.

החיוך שלהם הוא כמו חיוך של השועל על שתפס "תרנגולת" בעורמתו, בימינו יש כבר בנות ירודות יותר שאפילו בפניהם מבזים אותן והן מחייכות (ע' בפרק צניעות בנושא חוסר צניעות בהרחבה גדולה).

חשיבותה

ע"פ היהדות אשה חשובה לעצמה ולא פחות מאף גבר (ע' תפקידה, ע' אורך חיים, ע' שירות, ע' אשתו של...), ועוד שכל אדם כולל נשים ללא הרגשת החשיבות העצמית לא יוכל לקיים תפקידו כראוי.

וזאת למודעי אישה שמוטרדת ממעמדה יש לה בעיה עם הקב"ה שהרי כך הוא ברא אותה ואין בבחירתנו לשנות את המעמדות והתפקידים, ראייה לדבר מדוע אין אף לוי מוטרד מהשאלה למה אני לא כהן, או ישראל מדוע הוא לא לוי, אלא מוכח שרצון השם הוא שיהיה האדם מה שהוא

שיעור ודעת - מעמד האשה

במלואו וזה מה שטוב לו, וכמובן השכר נמדד ע"פ גודל ההשקעה ולא ע"פ התפקיד או המעמד. מאד ייתכן שיהודי פשוט שיושב בפאתי בית הכנסת חשוב יותר אצל הקב"ה מהרב. גדול וקטן שם הוא. אגב בנושא גדלות צריך להדגיש שהמושג גדול התעוות בדורות האחרונים, על פי התורה גדול פירושו שמיצה את כוחותיו עד המקסימום האישי שלו, ללא השוואה חברתית.

אחרי בעלה או שעשאני כרצונו

ברור שכדי לנהל בית חייבים קו אחד בהשקפה הלכה וכו', אבל מדוע אישה הולכת בהלכות ומנהגים אחר הבעל ולא היפך, ואולי חלק כך וחלק כך? אומר הרמח"ל () שהטעם לכך הוא לפי שאישה קרובה יותר לרצון קונה אזי היא נמצאת כביכול בחלק הצר יותר של המשפך לקראת מוצאו ולכן יכולה להסתדר יותר בקלות ולתאם את עצמה עם הרבה נקודות הפזירות מעליה בחלק הרחב יותר ששם נמצאים כביכול הגברים, משא"כ הגברים שאינם גמישים כל כך. אם כן זה עוד יתרון של האשה ולא חסרון, משל לאדם שהתבגר שיכול יותר בקלות לוותר לילד מאשר הפוך. רוב הבנות היום מברכות ברוך שעשאני כרצונו עם או בלי שם ומלכות, באווירה של ברוך דיין האמת, מדוע תקנו חכמינו ז"ל ברכה כואבת כל כך ועוד מיד השכם בבקר, אולי כדי שלא תשכח האשה את איכותה הירודה שמא תזוח דעתה! ? מאד מעורר להתחיל את היום כך, ועוד שקוראים לזה ברכות השבת, במקום ניחום אבלים ?! אמנם ודאי שזה פשט מסולף מאד בדברי חז"ל ולא עלה על דעתם כזה רעיון מזוויע ! ! ! משמעות הברכה שעשאני כרצונו לפי המהרח"ו () (שאינו חשוד בחנופה או סילוף האמת, ובנוסף בזמנו עוד לא הייתה תנועה פמיניסטית שצריך לרצותה) היא שעשאני כרצונו היינו קרובה לרצונו פירוש בין אדם למלאך ולא מתחת לאדם, וכן אומר האר"י הקדוש שאישה זה זיכוך (מאדם הראשון) אחר זיכוך (של אדה"ר מהאדמה) כלומר מזוככת כפליים. וזאת למודעי שאשה שלא מסוגלת לוותר על מנהגי בית אביה היא לא עובדת את השם.

נספח – הערה חשובה משום קלקול הדורות האחרונים, איך

אשה יכולה להסתדר מצוין עם בעלה להלן מובא מתכון בטוח

לשלוש בית:

שיעור ודעת - מעמד האשה

הערה – תוספת זו היא מהעורך אמנם כללי היועץ והייעוץ ועוד הינם מהר' יעקובסון שליט"א.

מבוא – הצורה הבסיסית של בית היא שהבעל הוא בעל הבית והאשה משמשת אותו בכל צרכיו וכך היא מרגישה סיפוק והוא מרוצה ממנה וחיים באושר ועושר עד עצם היום הזה, למעשה רוב בתים היום זה אינו כן, ואז ניגשים ליועץ.

מהו "יועץ" זוגיות – האם זה טוב או יעיל ?

א. אמרו חז"ל ותשועה ברוב יועץ, אמנם בימינו היועצים הם אנשי עבודה שהחליטו לצערנו להתפרנס מייעוץ במקום מנגרות, כלומר לדוד המלך היו רק שני יועצים אחיתופל וחושי הארכי, מדוע שאר האנשים לא נחשבו יועצים האם היו חסרי דעת חלילה ? אלא שיועץ אמיתי זה אחד :

1. שקודם כל מכיר טוב את העניינים, וכ"ש בהסתכלות תורנית, ולא פסיכולוג מתחיל שתופר את הרעיונות שלו על פסוקים ופתגמי חז"ל.
2. מקשיב כדי לתפוס את המצב ויחסי הגומלין במקרה הנוכחי, ולא חוזר על אותה עצה לכולם.
3. נותן עצה ההגונה למתייעץ, ולא מוכר הרצאה ב 250 ₪ לשעה, דוד המלך לא היה צריך מרצה אלא יועץ.
4. אגב קשה מהו "ותשועה ברוב יועץ" א"כ צריך ללכת למספר יועצים !? וכן היה צריך להיות בפסוק ברב יועצים, ועוד שריבוי יועצים גורם לבלבול, שהרי לפני הייעוץ היו שתי אפשרויות עכשיו יש ארבע מאות ? אלא אומר הגר"א שבשורה האחרונה היועץ האמיתי זה אתה, כלומר אחרי שאתה שומע עצות שונות אתה מכריע בעצמך מה מתאים לך, רק שהיום אנשים הולכים לפוסקים ולא ליועצים.

ב. בעניין שלום בית יש לכאורה ארבעה בעיות אפשריות :

1. אין הצדדים מכירים את עצמם.
2. אין הצדדים מכירים את זולתם.
3. אין הצדדים מצליחים להתמודד עם השוני.
4. ישנה בעיה ספציפית הדורשת פתרון.

שיעור ודעת - מעמד האשה

א"כ על היועץ לבדוק היכן נמצאת הבעיה במקרה הנדון, ועפ"ז לתת עצה שתועיל לזוג הספציפי שנמצא לפניו.

ג. היועץ צריך ליצור מצב שדבריו יתקבלו על שומעיהן ולא רק מחמת ההוצאה הכספית וכן שיפעלו בעולם המעשה, שזה עיקר העצה שתהיה מעשית, שאם לא כן זה רק רעיון רוח.

ד. יועץ שלא מכיר בכך שהמבט של כל אדם הוא אגוצנטרי, ועבד מספיק זמן בלהוציא את עצמו מכך, לא יכול לעזור.

ה. יועץ צריך ללמוד להקשיב קודם כל, הקשבה ודיבוב גם פותרים הרבה בעיות ללא עצה, סיבה נוספת שהפתרון מגיע גם ללא העצה הוא משום שהאדם יודע בסתר לבו מה הבעיה רק מחפש תירוץ לפתור אותה, המשל לדבר הוא א' שנקלע ליער סבוך ולא ידע את הדרך החוצה, לאחר זמן ראה איש יושב באמצע היער וביקשו לעזור לו לצאת, ענה הלה בחיוב ושאל את האובד היכן עברתה לפני נקודה זו ולפני זו וכו' עד שיצא מן היער, כשהודה לאיש והתפעל מחוכמתו, אמר לו הלה אני סגי נהור מעולם לא ראיתי את היער, פגשתי הרבה אנשים וכל אחד נתן לי תיאור אחר של היער, אני הולך עם כל אחד לפי דרכו והוא מוציא את עצמו מן היער.

ו. לתת עצה ללא הקשבה אמיתית זה במילים אחרות לומר בצורה מנומסת תשאיר את הכסף ותעוף לי מהעיניים.

ז. סכנה נוספת יש בייעוץ שהיועץ לומד מספר כללים וחוקים ומנסה ליישם על הפציינט, והאמת היא שצריך הפציינט אם לא היועץ לבדוק את מקור העצה ותוכנה הפנימי.

ח. אסור ליועץ להתנשא פנימית וכ"ש חיצונית על המבקש עזרה, לפי שאז פוגע בו ולא יתקדם.

ט. חייב היועץ להביא את המתייעץ למסקנה שמבלעדי עשייתו האישית לא יתכן פתרון.

י. כל יועץ משריין את עצמו, לרגעים שהלקוח מתחיל לפקפק באמינותו או ידיעותיו, בטיעון של "ומה עם הדוגמא האישית", ובוזה סותם פי דוברי אמת, שהרי אם הוא צודק אזי אנו פטורים גם מהיועץ כי בכל אשם אבי אבי אבי כולם והוא אדם הראשון וזהו.

שיעור ודעת - מעמד האשה

יא. הפתרון האמיתי הוא לתת למטופל הרגשת מקום בטוח, השיחה צריכה להיות חופשית כדי לתת הרגשה של להיות ביחד, ואם בזה הצליח אזי לא משנה מה שיטת הטיפול זה כבר יצליח. כדי לאפשר הרגשה כנ"ל יש לשמור על מספר כללים:

- א. הקשבה וחזרה על סיכום הדברים של הפציינט.
- ב. מקום פגישות פיזי קבוע.
- ג. מקום נח לשיבה וכד'.
- ד. ריהוט שנותן הרגשה של יציבות ובטחון.
- ה. זמן פגישות קבוע (במקרים חריפים לוותר על חופשות), למותר לציין שאף אחד לא הכריח אדם כל שהוא להיות יועץ, יועץ צריך לקחת את האחריות למעשיו ולא רק להכנסותיו.
- ו. עצה: כאשר אדם מצוי באמצע פריקת רגש, ואין זמן להמשיך כרגע, מומלץ להסיח דעתו לעניין אחר טכני אצלו, שאז הוא עובר אליו ללא הרגשת חנק, ואת העניין הטכני אפשר לעצור בקלות, לעצור אדם שפורק רגש באמצע זה פוגע מאד.

- י. לא מגדירים הגדרה שלילית משום שהיא יוצרת את עצמה.
- יא. לא מגדירים הגדרה חיובית משום שזה מקבע את המצב ואדם צריך להיות בתהליך של התקדמות, אמנם ניתן להשתמש בהגדרה חיובית באופן זמני כדי לסתור שלילית.

הקדמה -

- א. יוסבר להלן מדוע יסוד השלום הוא באשה דווקא (לאור כל מעלות האשה המובאות במאמר).
- ב. [לתשומת לב: אף אשה למעט חוה לא נולדה בגיל 18 ומדוע? אלא כדי שתתכונן לחיים ע"י שמתאמנת על אביה ואחיה, ועי"ז היא מרוויחה שלום בית גם כנערה וכ"ש כאשה נשואה, היום לצערנו הנשים מתכוננות במשך שנות הנעורים למלחמה ולא לשלום].
- ג. "שלום קר" ו"מלחמה קרה" אינם שלום בית, שלום בית פירושו שלימות – הרמוניה – מיוזג שבו אין מצב של הוא אמר ואני שותקת או היא רוצה ואני שותק אלא אנחנו

שיעור ודעת - מעמד האשה

רוצים, וכמעשה המפורסם של רגלה של אשתי כואבת לנו, שנאמר והיו לבשר אחד, האדמו"ר מאו"רוב.

ד. הדברים שלהלן הם הבסיס באופן תמציתי בבחינת תן לחכם ויחכם עוד. מובטח לכל מי שתשתמש בדברים בתבונה היתירה שיש לה שתזכה לשלום בית ודא, ותרוויח באגב גם חסכון ניכר בכסף.

[כדי שתיראנה שהדברים פשוטים בתכלית ונמצאים באופן טבעי בתת הכרה של האשה, אציג בפניכם ברשותכן את הנושא בהופעות השליליות שלו כדי לנטרל את השפעת הפמיניזם הארור והמטופש (ע' פמיניזם), ועוד קלקולים.

יסוד שלום בית הוא שתמצא האשה חן בעיני בעלה, אצל אברהם אבינו שינה הקב"ה את לשונה של שרה כדי לחבבה על בעלה.

א"כ ניקח לדוגמא לא עלינו ולא עליכם א' שמתקלקלת ורוצה למצוא חן בעיני שכן שבבניק, האם היא מתנשאת עליו בשם הפמיניזם או מתחננת, האם היא טוענת כנגדו איפה כח השלטון שלי, איה סמכויותי, או שהיא נמסרת אליו ומפיקה רצונו בכל אשר יחפוץ? (אגב הערה חשובה: אין כל קשר בין מציאות חן ליופי חיצוני כפי שנאמר אצל אסתר שהייתה ירקרקת ואעפ"כ נושאת חן בעיני כל רואיה).

האם זה לא הרמב"ם המפורסם רמב"ם הלכות אישות פרק טו: וכן צוו חכמים על האשה שתהיה מכבדת את בעלה ביותר מדאי ויהיה לו עליה מורא ותעשה כל מעשיה על פיו ויהיה בעיניה כמו שר או מלך מהלכת בתאוות לבו ומרחקת כל שישנא.

א"כ רואים שבטבע האשה ליצור שלום בית!

מדוע אין הדבר תלוי בטבע הבעל?

טבעו של הבעל הוא ליצור מלחמות כפי שמביא רש"י בבראשית (') איש דרכו לכבוש ואין אשה דרכה לכבוש, איש הוא בעל מלחמות משום שזה תפקידו להילחם עם מידותיו הרעות, ללחום מלחמתה של תורה וכו'. אמנם נכון שאם הוא אדם גדול או אדיש או סתם נכה רוח

שיעור ודעת - מעמד האשה

יוכל לכבות שריפות בבית ויהיה מצב של שלום קר אבל כאמור לעיל אין זה שלום. שלום זו שלימות שנובעת משלוותה של האשה (נסו להיזכר בסבתות).

מיד נחזור לראות מדוע זה לא קורה בבית, בינתיים נמשיך בחוץ.

כאן תשאל האשה מי אמר שהשתדלותי תצליח ותישא פירות ?

בא נתבונן בכל העולם שמסביב ונראה מה **כוחה של אשה** והשפעתה על האיש, חוה היא הדוגמא הראשונה, וידועה השפעתה על האיש, הציווי והוא ימשול כך רק מראה מה היה קורה לולא ציווי זה. שתי נשים נוספות מפורסמות הן אשתו של קרח מחד גיסא ואשתו של און בן פלט מאידך גיסא, זו דחפתו לגיהנום וזו משכתו לגן עדן הצד השווה שבהן הוא ששתיהן עבדו מתוך שלום בית, והראיה שקרח היה מוסיף והולך רעיונות מלבו איך להפיל את משה ולא נראה כפוי כלל. וכן אצל און בן פלט אשתו פלטתו מן המריבה בשלב סופי למרות שבוודאי חשבה על מה יצא לו מכך כבר בהתחלה, ועוד שגם בביצוע שאלה להסכמתו העקרונית ועוד שהרדימה אותו משום שלא היה מסכים לביצוע בפועל משום פריצות, אמנם בדיעבד לא התנגד משום שגרמה לו להסכים עמה מראש.

אכן על האחרונה אמרו חז"ל חכמת נשים בנתה ביתה ועל קודמתה ואיוולת בידיה תהרסנו. כמו כן ידוע אצל בנות מדין שהחטיאו את ישראל.

וכן מאז ועד היום ניתן לראות בכל מקום בעולם שנשים מעניינות גברים בלשון המעטה, ואשה שנגשת נכון לגבר יכולה לפתותו לכל אשר תחפוץ, אומרים חז"ל שיעקב נתבע על כך שמנע מדינה להתחתן עם עשיו בטענה שיכלה להחזירו בתשובה –

מדהים !!!

דוגמא נוספת מעשה שמשון ודלילה, ופשוט הוא.

חשבי לעצמך מה אשמים אביך, אחיך, בעלך שהם לא שכנים, וכן ילדיך שהם לא ילדי השכנים.]

מעשה שהיה ונתנו לאימא ביקורתית מאד לאמץ ילד ומיד כל היחס השתנה גם לילדים שלה, אם ראשי התיבות של **אם** היה **אם** "מאמצת היו נפתרות הרבה בעיות (70% מהקשיים).

שיעור ודעת - מעמד האשה

ואך א"כ קשה מאד אם בטבע הגברים לרצות בנשים ולשמוע בקולן ובטבע הנשים להתרצות לגברים כדי שירצו בהם, מדוע אין שלום בית!?

להלן נזכיר מספר סיבות שמחמתן אין האשה מתנהגת בביתה באופן הטבעי הנ"ל, אלא מתנהגת בד"כ בתוקפנות גברית כדי לבסס מעמדה בתור אשה וכן בתור אמא ומפסידה גם שניהם כלומר גם שלום בית וגם חינוך.

מדוע זה קורה:

- א. נשים היום מלומדות וחושבות שהן הפוסקות והמכריעות בהלכות, הלכות דעות ועוד, ועוד, הגם שזה כנגד דעתו של בעלה.
- ב. לא מלמדים בבית יעקב מה זה אשה וכ"ש מה זה איש, וכ"ש שהמורות בעצמן תוקפניות והן הסמל של הילדות (וע' ובית יעקב) וממילא הילדה גדלה באווירה שבה היא צריכה להילחם על חייה, ונהיית אסרטיבית בעל כרחיה.
- ג. ע' פמיניזם, וע"פ קלקול זה מנסה האשה לתפוס את מקום הגבר בהחלטות וכו', ונלחמת על כבודה, למרות שכבודה הוא זה שהיא לא לוחמת, האיש דרכו לכבוש ואין האשה דרכה לכבוש (דגש כפול ברש"י בראשית()), וכן ידוע ששטותו של המן הצילה את עמ"י, שהרי באגרות ראשונות הורה להיות כל איש שורר בביתו וגו', ומאחר וזה פשוט וברור מאליו גם לגויים שאפילו ריקא בביתו הוא השר הבינו שמשוהו אצלו משובש ולא קיבלו את האגרות השניות].

מהו א"כ הפתרון :

התורה אמרה והוא ימשול בך, זה חידוש שנועד למנוע קלקול חוזר של חטאה של חוה, ובאגב מראה את כוח השפעתה של האשה, שאל"כ לא היה צריך ציווי מיוחד על זה. מכאן אמרו שאשה כשירה עושה רצון בעלה, רוקדת לפי החליל שלו כהרמב"ם דלעיל, ואז מגיעה למצב שהיא כותבת לו את התווים, כלומר הטעות של הנשים היא שהן מנסות להכריח את בעליהן לנגן, ואז מעוררות אצלם התנגדות טבעית שאין להן אפשרות לעמוד בפניה, הדרך היא לרצות את הבעל ואז מתעורר בו החשק הטבעי ללכת אחרי האשה. כמו

שיעור ודעת - מעמד האשה

כן כשיש שלום בבית תדע האשה שאם בעלה מתנגד לרצונה אזי זה משום שזה מה שטוב לה ולא משום ההתנגדות בעלמא.

כה"ג יכולה כל אשה לנסות בבית הוריה את הנ"ל על אביה ואחיה ולראות איך מענה רך ישיב חמה, ולשון רכה תשבר גרם.

במה מתבטאת הרכות?

1. כושר הסיבולת של אשה הוא גדול מאד (לידה היא רק דוגמא לכך) א"כ מומלץ

לאשה להשתמש בכח זה בשתי פנים:

א. קבלת פנים לגבר (קרי אבא, אח, בעל) היא לרוב קשה משום שהוא חוזר

הביתה מותש פיזית ונפשית מכל סוגי המאבקים בחוץ, ובפרט אם הוא נפגע

ממשהו או מישוהו, אז הכל מתפרץ בבית ובד"כ על האימא או על האשה

והילדים. קבלי על עצמך שצורת הדברים ועוצמתם לא מכוונת אליך אלא

לשחרור התסכול מבחוץ, אם כי יתכן שהטענות למיניהם נכונות ביסודן

(כשתזכי לשלום בית אמיתי לא תהיה צורה שלילית משום שאדם לא צועק

על עצמו בד"כ).

ב. להתאפק שלא לספר לו איך עבר עליה היום, עד שהוא רגוע ונינוח (שעד אז

הוא נעול על עצמו, ואידי דטריד למיפלט לא בלע).

2. יש עליה להפסיק כל פעילות כשהוא מגיע או מתקשר כדי להראות לו שהוא כמלך

בעיניה וכל מה שהיא עושה אינו אלא למענו (אגב רצוי שהופעתה בפניו תהיה כשל

יועצת המלך ולא כשל שפחה צעקנית), אמנם במקרה והעניין אינו סובל דיחוי יש

לה לבקש רשותו להמשיך, כמו כן יש עליה להגיש לו אוכל ושתייה מיד כשנכנס.

כאן טועות נשים רבות המנסות להראות לבעל כמה שהן עושות עד כדי כך שאין

להן זמן בשבילו, כדי שיעריך את גודל מעשיהן וטועות בתרתי :

א. זה מראה לו שזה לו קשור אליו, שהרי לו מתייחסים אליו כלל.

ב. ככל שהעבודה גדולה יותר זה יותר זמן על חשבוננו ומעוררים ממילא

תרעומת במקום שבה.

3. עליה להגיב ברכות והבנה לדבריו, ולהציג כל דבריה כהצעות ולא כציוויים, וכ"ז

אחרי בקשת רשות לפי שהיא כיועץ המלך ולא כמלכו של המלך. וכן לא תעשה

שום דבר ללא הסכמתו אלא א"כ ברור לה שזה רצונו (רמב"ם).

שיעור ודעת - מעמד האשה

כאשר תעשה האשה את כל הנ"ל ממילא ירגיש האיש כמה נאים מעשיה וכמה חכמות עצותיה, ויהיו לבשר אחד. וכן ממילא ישבח מעשיה וידאג לה שזה בעצם דאגה לעצמו – היינו לעצם שלו, כי זה עצם מעצמי ובשר מבשרי על כן דווקא קרא שמה אשה. ע' שירות, עוה"ב ואשתו של... על חשיבותה של האשה, ומעמדה ביהדות. פעילות הלב סמויה ואינה ניכרת אלא מתוך מעשי האדם, שע"ז ניכר אם יש לו לב ואם הוא מתפקד כראוי [. כבוד זהו הערך הפנימי הנסתר מלשון כובד שהוא ערך שלא נתפס בחושים, ועל זה נאמר כל כבודה בת מלך פנימה .

לסיכום ברגע שהאישה תקבל את בעלה פיזית, נפשית וכו' הוא יאמצנה אל לבו ויחזירנה למקומה, לעומת זאת אם תתנהג כאבר מושגל "מערכת החיסון" הטבעית תדחה אותה ויצטרכו יועצים מקצועיים למצוא תרופות להשתיק את מערכת החיסון עד סוף ימי חייהם, כמובן שאין זה מצב בריא גם אם נמרח לאורך ימים ושנים. מאידך כאשר האשה משמשת את בעלה כראוי הוא מקבלה כחלק שחסר לו מאד, ותזכה לקיום הרמב"ם המפורסם אוהבה כגופו ומכבדה יותר מגופו [.

ידיעה פרה-היסטורית : לפני חמישים שנה לא היו נשמעות צעקות מהבתים, ולא בבתים, כל הדיונים היו מתנהלים בין ההורים ללא ידיעת הילדים על קיום הדיון כלל. לדוג' כשרב' בכתה ה' לימד על גירושין הילדים התקשו להבין על מה הוא מדבר, וגיחכו על ניסיונו להסביר שאבא ואימא רבים, עד שעלה לו רעיון והסביר שאבא ואמא כאלו שהתחתנו בטעות ואז חייבו והבינו.

אגב המלצה חשובה לבעל, להגיע שבע הביתה, זה חוסך הרבה מתח שמשתחרר ע"י אכילה במקום על ראשם של בני הבית.

ידיעה נחוצה לבעל יש להתייחס להרגשותיה של האשה ולקבלם מאחר ואלו הן הרגשותיה, ועצם קבלת ההרגשות וההשתתפות בהם פותרת את הקושי, לגבי גורם ההרגשה ניתן להציע מאוחר יותר פתרון, אמנם אין זה מכריח שום פעילות.

שיעור ודעת - מעמד האשה

שיעור ודעת - מעמד האשה

שירות

האשה משרתת את בני הבית, אמנם לא כשפחה נחרפת. אלא כתפקיד בעוה"ז, כל שפחה היא משרתת אבל לא כל משרתת היא שפחה, כידוע מהמשל על מכונית מכבי – אש שכל מכונית מכבי – אש היא אדומה אבל לא כל מכונית אדומה היא מכונית מכבי – אש. למשל אמא שמשרתת את בתה (שגם היא אשה) ודאי לא נחשבת שפחתה עי"כ. צורת השירות היא התחייבות לעשות חסד (ע' להלן בעידן העתיק).

אורך חיים

אורך חיים של אשה גדול בד"כ משל גבר, כוונת הבריאה בזה היא להראות שלמרות שתפקידה לשמש את הבעל יש לאשה חשיבות עצמית שאל"כ מדוע ממשיכה לחיות אחרי שאין למי, אלא שבריאיתה לעצמה. אצל האמהות זה היה הפוך משום שהיו מאד צנועות והקב"ה בחר להראות את השפעתן ע"י שינוי בדרגת האבות מאחר ונלקחו מאתם. זה הוא שנאמר "ואברהם זקן בא בימים", אומרים חז"ל שקפצה עליו זיקנה, וידוע שחכמה לא קופצת על אדם אלא שהכוונה לזיקנה ממש וא' הסיבות היה בגלל ששרה איננה.

אשתו של...

כל מקום שהשתמשו במושג אשתו של... , אשת פלוני, הכוונה שבזכותה הוא נהייה מה שהוא, ולא היא טפילה לו. מסופר על האדמו"ר מאמשינוב הזקן שבא אליו א' לקבל ברכה וביקש שהרב יתפלל עליו, הרב אמר לו בסוד (משום הציבור) שילך לאשה מסוימת שתתפלל עליו, ואמר לו שהיא אשה גדולה מאחר ושומרת על עצמה למרות שנשואה לאיש מאד לא הגון. הנציגים החיצוניים קרי בעל וילדים לא נותנים לה משמעות אלא מראים את משמעותה בחוץ, שנאמר קמו בניה וכו', בעלה ויהללה.

שיעור ודעת - מעמד האשה

תפקידה של האשה

תפקיד האשה הוא לקדש את החומר, וכדברי רבי אלה לופיאן זצוק"ל לחבר גם את ארוחת הצהריים לעבודת השם, ממילא מוכרח שהכלים שקיבלה מתאימים לנדרש ממנה. לדוג':

1. נשים דעתן קלה היינו שדעתן קלה לעבור מעניין לעניין ויש בזה שני

יתרונות :

א. לטיפול טכני של הבית כולל 10 ילדים, בישול, כביסות, בעל ועוד ועוד ועוד ועוד . . .

ב. שיכולה בן רגע להתחבר לעולמות עליונים ובשנייה לרדת לגשמיות כדי שתוכל לחבר את שני העולמות (ע' איש בלא אשה).

2. פטורה ממצוות עשה ובו שני יתרונות :

א. מראה על יתרונה בעצם על הגבר לפי שהיא כבר מתוקנת וחייבת רק בלא תעשה כדי לא לקלקל, והוא הדין לעשה שמקושר ללא תעשה, למשל שמירת שבת שמתוך שחייבת בלא תעשה חייבת גם בעשה, וזאת לכאורה משום שהלא תעשה מראה שהעשה של אותו היום הוא בעל חשיבות בעצם, כמו למשל שבת שאם לא תחלל אותה אבל גם לא תעשה אותה זה נחשב חסרון ולא רק חוסר יתרון. ב. מעבר לכך נותן לה גם יותר זמן לבצע מה שהיא כן צריכה לעשות.

3. פטורה מלימוד תורה משום שזה עיון מופשט שלא שייך ישירות לגשמיות

ובו שני יתרונות :

א. מרוויחה שלא עוברת על ביטול תורה.

ב. מרוויחה שכל פעולותיה למען ילמדה הילדים והבעל נחשבות כלימוד נטו ללא הפסקות וכו'.

ואולי אפילו אסורה (ע' איש בלא אשה, ע' חכמתה) משני טעמים:

א. זו בריחה מהתפקיד האמיתי.

ב. משום שדעתן קלה ודברי תורה עניים במקום א' ועשירים במקום אחר וממילא דורשים מתנות רבה ואילו האשה כבר מסיקה

שיעור ודעת - מעמד האשה

מסקנות ופוסקת ממה שלפניה, ולכן אמר הח"ח שקבלה בידם

שנשים לא לומדות תורה לפי שקשה לא להכניס הבנה אישית.

4. **בינה יתירה** להתחבר עם האני של כל א' וא' כדי לדעת מה טוב לו לקידומו

האישי באופן אינטואיטיבי (שנאמר הייתה כאניות סוחר (לשון רבים) ולא

כאנית סוחר, שהיא נוסעת עם כולם כ"א במסלול שלו).

5. **כח סבל וסיבולת** הרבה יותר משל גבר, ובו מספר יתרונות:

א. שיהא לה אורך רוח לסבול קשיים ארוכי טווח.

ב. לגדל ילדים בנחת.

ג. קלה לסלוח.

ד. ועוד.

6. **כח הדיבור** ובו מספר יתרונות:

א. ניתן לאשה כדי לדובב הילדים.

ב. לדאוג להמון צרכים של בני הבית.

ג. לדאוג לצרכי הבית בעצמו.

ד. אשה צריכה את כח הדיבור משום שהיא מיוחדת יותר ולכן מרגישה

בודדה יותר ומתחברת לחברותיה ע"י דיבור.

ממילא ברור שהרגשת הנחיתות שגויה ונובעת מהרצון להשתוות עם איש, וזאת

מאחר שהגברים הנצלנים מנסים להראות שהם שווים יותר בלי להשקיע על

יסוד מתגאה בקלון חברו (היינו שמקלהו בעיני כולם ומוריד כבודו) במקום

בכבוד עצמו, אמנם פשוט כמו שאף אשה לא יכולה להיות גבר כמו כן אף גבר

לא יכול להיות אשה. לא שמענו מעולם על תחרות בין טרקטור למכונית, או

בין מכונית למטוס. כל אחד נמדד בתחומו ותפקידו אם הוא מוצלח או לא(ע'

עוה"ב, ע' פמיניזם).

באופן פרטי היא אמורה לקדם את עצמה, בעלה והילדים כל אחד לפי מה

שהוא ולפי מצבו, מצב הדור, הסביבה וכו' לעבר תפקידו המיוחד.

אשה שהתאלמנה בגיל 16 מספרת שהשיחה החינוכית היחידה שהייתה לה עם

אימה הייתה ביום כביסה א' שבו חלמה קצת, ואז קראה לה אימה ואמרה לה

נכון שאת חושבת על כך שיהיה לך תינוק, והוא יהיה כזה מתוק ורך וכו'. הנערה

שיעור ודעת - מעמד האשה

ענתה נכון, אז אמרה לה שיש גם זמנים שהוא יעיר אותך בלילה ותנסי לדמיין שזה בטח ילד של השכנים או שאם זה כן ילדך אז אולי בעלך יקום וכו' תזכרי שמלאכי השרת פוסקים מלומר שירה, ויש צער בשמיים, כל נשמה חצובה מתחת כסא הכבוד והיא מיוחדת לקב"ה וכו', הסבתא הזקינה מספרת שהיא העבירה את השיחה הזו כמה דורות, עד שירידת הדורות גרמה שלא תוכל לתקשר עם הנינות.

למעשה אישה + קידוש החומר = איש + תורה + מצוות.

אין ספק שאישה שמנהלת "פנימייה" בבית חשובה ורצויה עשרת מונים ממזכירה שיודעת להכין כוס קפה ומומחית בשיגור פקסים.

שבועות

תפקיד האשה בכלל, ובפרט לקראת שבועות הוא להלהיב הלבבות לעבודת השם ע"י עידוד והכוונה רגועה. ע"י ודרך דאגה לצרכים הגשמיים. כפתגם המפורסם הגשמיות של השני זה הרוחניות שלי.

המכתב מאליהו מספר על עצמו שהיה קם בחצות עם אביו וסבו ללמוד לשם שמיים, אבל העוגיות, השתייה ובעיקר החיוך של אמא גרמו לכך שזה ימשיך ויתבסס והניחות הזה נשאר לו גם בזקנותו (ע' אשה וחכמתה, זה היישום שמתוך שלא לשמה בה לשמה).

היישום המעשי של והערב נא הוא שיהיו ד"ת ערבים בפ"ך (והערב נא פירושו שיהיו דברי תורה מעורבים בעצמות וזה רק ע"י שלא לשמה, כדי לאהוב את השם צריך לאהוב את החלק אלוק שבו ובלי ריצוי הגוף כעין אצל יצחק הבה לי מטעמים לא היה מקבל ברכה שלימה), וזה לא רק עם הממתקים של התינוקות אלא עם כל אחד ברמה שלו. לדאוג שחיי התורה יהיו ערבים לשומריהם זה דבר ראשון במעלה. זה הבסיס האיתן ביותר לכל שמירת תורה ומצוות, וכן לצערנו ההיפך.

אומר הכתוב "בן חכם ישמח אב ובן כסיל תגות אמו" (משלי י' א') מדוע בן כסיל (המשתמש בחוכמתו לרעה מפני תאוותו, מאלבי"ם שם) כל השקעתה של האם הוא בספק (ע' קונטרס אשת חיל הארוך ולה"ק אס), ולכן אם נכשלה בעידוד או סיבה אחרת, ממילא

שיעור ודעת - מעמד האשה

הוא תוגה לאמו בעיקר, ועוד שאמו לא מתנתקת ממנו בשום מצב. (במקור, לצערנו היום שמגדלים ילד לשם פרסום שמי ברבים כשאינו עושה כן גם אמו נוטשתו).

לתחיית המתים

שואלים חז"ל נשים במה זכייין?! (בתמיהה רבתי) ובהכרח כוונתם לתחיה"מ, משום שהרי לעוה"ב ודאי זכייין ע"פ השקעתן במה שכן מצוות לשמור ולעשות. למעשה זו לא שאלה אלא קושיא, שהרי ידוע שא"א לקום בתחיה"מ ללא זכות של לימוד תורה, משא"כ לעוה"ב אפשר לזכות גם ע"י שאר מצוות (למשל הרמב"ם אומר) שיעשה אדם מצווה אחת בשלמות ויזכה בה לחיי העולם הבא). א"כ מאחר ונשים לא לומדות תורה במה יזכו לתחיית המתים?!

עוד יותר קשה שהגמרא אומרת שגדולה ההבטחה לנשים יותר מלאנשים, הכיצד?! התשובה היא שאכן חלקן גדול יותר, מדוע, לכאורה גם במקרה הטוב זה לכל היותר שווה לשל הגברים כיששכר וזבולון?!

אלא מאחר והן עושות את חלקן נאמנה, ובהצנע שזה מבטיח יותר שהעשייה לשם שמיים, חלקן גדול משל הגברים שאצלם זה לא בהצנע וכן אולי ביטלו תורה וכד', כמוכן אין השכר תלוי בתוצאות אלא בהשקעה, רוצה לומר שאם היא השקיעה שבעלה יוכל ללמוד חמש שעות אז יש לה שכר של חמש שעות, ואצלו זה תלוי אם למד וכמה למד בפעל, כמוכן שאם יהיו תוצאות ללימודו, תהיה הזכות שלה בפעל גדולה יותר.

ועדיין יש להקשות, יוצא מחז"ל שלכל הנשים ההבטחה גדולה יותר, כולל מצב שבו למד הבעל כראוי (נניח הרמב"ם), אזי הבעל יקבל שכר על הלימוד שלמד בפועל, והאשה על הכנה לתורה, ועל זה נאמר שההבטחה גדולה יותר, איך יתכן שתחשב יותר מהאיש, הרי זו הכנה בעלמא ולא המצווה בעצמה?!

התשובה היא שהכנה לתורה שונה מכל ההכנות, למשל אם השקיע שעה להכין סוכה ולא יושב בה יקבל שכר הכנה למצווה, ואילו אם השקיע שעה להכנה לתורה יקבל שכר שעה של תורה. כמוכן אשה ששידלה את בנה להניח תפילין אם לא הניח תקבל שכר שידול, וכאשר יניח תקבל שכר תפילין, ואילו בשידול לתורה תקבל שכר תורה מכל מקום.

שיעור ודעת - מעמד האשה

עד כדי כך חשובה פעילותן שמלשון הגמרא משמע שבשכר שממתינות לבעליהן ושולחות ילדיהן הן נחשבות מלמדות אותן תורה "אקרויי לבניהן ואתנויי לבעליהן", כפי שהבאנו את הזוהר לגבי יוכבד בנושא והיכל מלכות.

כדי שיחשב להן ההמתנה כמלמדות אותם צריכה ההמתנה להיות מתוך שמחה של לימוד ולא כוויתור בעל כורחה, רק משום שכולם אומרים שכך נראה בית של תורה.

היכל מלכות

כתוב בזהר (שבהיכל העליון של המלכות יושבות לבבות של נשים שלומדות את המצוות עשה שהיו פטורות מהן, אבל עזרו לקיים. עליהם אמרו חז"ל נשים שאננות קומנה, אלו נשים שאננות שלא פוחדות מגיהנום.

דוגמא יוצאת יותר מגדר הרגיל מביאים חז"ל על יוכבד, כתוב בספר היכלות () שיש ליוכבד היכל משלה שבו היא מלמדת תורה בזכות שגידלה את רבן של ישראל.

עוה"ב

שכר העוה"ב מקבלים על השקעה ביחס לאמצעים היינו כלים אישיים, מצב הדור וכד'. א"כ זה לא משנה כלל איך אדם נחשב בעוה"ז או איזה כלים קיבל אלא איך השתמש בהם להתקדם בעבודת השם שלו. שהרי האינטליגנציה, הזיכרון והכוחות נשארים בקבר. השכר הוא על מה שקנה בנפשו. לכן אשה שמשקיעה כוחותיה בראוי תקבל שכר יותר מגבר שלא משקיע בראוי.

כשאשתו של ר' חיים זוננפלד הייתה שבועיים לפני פטירתה, אמרה לו שהיא מפחדת מהדין. אמר ר' חיים שאין לה מה לפחד משום שוויתרת על עוה"ז כדי לגדל בן תורה, אבל אז יבואו ויאמרו לך תראי איך שבעלך בזבז את החיים של שניכם וכו', אז תאמרי להם זה לא באחריותי לא נתתם לי כלים לצורך בדיקת בעלי וכו', ואז תגיעי ישר לגן עדן, אני רק מבקש ממך דבר א' כשאני יגיע למעלה אהיה במצב ביש ויתכן שירצו להוביל אותי לגיהנום, אז תבואי ותגידי להם שאם אני בגיהנום בשבילך זה לא גן עדן (שיש אפשרות לשנים שחיים באחוזה הדדית להציל הא' את השני שנאמר א' מעיר ושניים ממשפחה, והרי

שיעור ודעת - מעמד האשה

יש ודאי יותר מא' למשפחה, אלא שבאמת היה ראוי רק הא' להישאר ובזכותו ניצל השני מהמשפחה).

בעלי או אישי

המלה בעלי נתפסת פעמים רבות באופן שלילי, בעיקר בגלל מערכת יחסים לא תקינה בין הבעל לאשתו (ע' אשה אחרי בעלה לגבי שלום בית). טעם נוסף הוא משום הפירוש הרגיל של המלה בעל.

בעל דבר באופן כללי זה בעלות חד צדדית של אדון על רכושו, עבדיו וכד' ולכן זה נתפס בטעות גם ביחס לאשה כבעלים שלה, אמנם ביחס לאשה מאחר ולא קנה את גופה א"כ הוא בעלים על ממונה והיתר איסוריה ולא יותר מכך, אישי פירושו איש שלי מבחינה נפשית שאני שלו כמו כן ולכן מאחר ומלה זו מבטאת את הקשר הנפשי בין איש לאשתו מלה זו נעימה וחביבה יותר, זה המיזוג של איש ואשה. האיש זה הבית והאישה תורמת את המנגינה האישית לכל בית ואם אין, אז או שלא התמזגו או שהם חסרי אישיות (ע' עקרת הבית).

פוסקת

מזמור אשת חיל הוא משל ונמשל כאשר המשל הוא עבודת השם של האשה והנמשל הוא עבודת השם של הגבר. א"כ יש הקבלה ביניהם. שיא עבודת השם של הגבר הוא לאסוקי שמעתתא אליבא דהלכתא היינו לחיות את שרשי העניינים עד כדי כך שיכול לחדש פסק בכל מקרה שמזדמן לפניו (מי שידע פסקים ואומר מה כתוב ואיך פוסקים בכל עניין הוא שונה הלכות, מי שידע לפסוק לבד בכל מקרה חדש זה פוסק), ושיא עבודת השם של האשה הוא לפסוק בענייני חסד מי, למי, מתי וכו', השל"ה הקדוש () אומר שהיה אדם משתגע אם היה מבין איזה עוצמה נתונה בידיו ליצור עולמות. הפסק של האשה יקבע אם מעשה זה הוא מצווה או עבירה. אמנם אשה באופן טבעי כל הזמן פוסקת בביתה אם לעשות או לחדול, אמנם זה נחשב לעבודת השם רק אם זה נובע מתוך חשיבה מודעת.

חשוב לדעת שלאשה יש כח לפסוק בהנהגות הבית רק במידה וחיה באופן טבעי על פי ההרגשים שלה ולא לפי לחץ הקהל, מה יחשבו השכנים וכד', וכן גדלה בבית חרדי רגוע

שיעור ודעת - מעמד האשה

וטבעי (כמו פעם). שאל"כ "תחליט" את ההחלטות ע"פ מה תאמר על זה השכינה מחר ואז זה חייב להיות מעוות משום שלשכינה יש את התפישה שמתאימה לה ולבני ביתה, ויותר גרוע הוא שיתכן שהשכינה בעצמה פועלת לפי דעת הקהל ולא אינטואיטיבית (הבעיה הגדולה ביותר היא שכולם עושים לפי דעת הקהל למרות שלקהל אין דעת, ולכן התוצאות בהתאם).

יש לציין בעניין זה שהיום הרבה נשים וכנראה רוב לא פועלות ע"פ אינטואיציה אלא ע"פ מאמר בעיתון, או ע"פ דרישות החידר, או ציפיות הסביבה וכד'.

אינטואיציה זה הרגשה פנימית דקה כאשר האשה משוחררת ככל האפשר מהשפעות הסביבה וחושבת בעצמה מה הנכון, ללא התייעצות טלפונית וכד', משום שרק היא יכולה לדעת מה הצרכים של כאו"א ובכל רגע ורגע ואין בזה מושג תגידי לי מה עושים, ותגידי לו כך וכך, אין נוסחאות וחוקים בחינוך, זה העסק הכי דינמי שיש, ועוד יותר שזה מאד אישי (ע' תפקיד).

מובא בילקוט שמעוני על חסיד א' שירד מנכסיו והייתה אשתו כשירה, לסוף נעשה שכיר. פעם א' חרש בשדה ונגלה אליו אליהו בדמות ערבי ואמר לו שיש לו 6 שנים טובות ושאל אותו אם הוא רוצה אותם עכשיו או לקראת סוף ימיו? פעמיים ראשונות דחה אותו החסיד "האם קוסם אתה" פעם שלישית אמר לו שהוא ילך להימלך באשתו, אשתו יעצה לו לבקש אותם עכשיו. אמר לו אליהו לך לביתך ואי אתה מגיע לשם עד שאתה רואה ברכה פרוסה לרגליך, וכן הוי שחפרו ילדיו בחצר ומצאו איזה אוצר. מיד נחה דעתו והודה לקב"ה. אמרה לו אשתו בא ונעסוק בזה בגמילות חסדים, אולי ייתן לנו הקב"ה משלו (כשמקבלים על מנת לתת אזי הקב"ה נותן מאוצר "שלל" יותר, זה גם הסוד במעשר). לסוף 6 שנים בא אליהו ליטול, אמר לו החסיד אלך ואמלך באשתי. אמרה לך אמור לו אם מצאת אנשים הגונים מאתנו תן להם פיקדונך, ראה הקב"ה דבריהם ומעשה הצדקה שעשו והוסיף להם שנים לקיים והיה מעשה הצדקה שלום.

פירוש המדרש – חסיד בחז"ל זה דרגה גבוהה (ע' מסילת ישרים על חסידות) אעפ"כ הלך להימלך באשתו משום בטח בה לב בעלה, וזהו וירא אלוקים – את דבריהם, והייתה אשתו כשירה בא לומר שהירידה מהנכסים זה לא בגללה. ושמא יוסיף היינו ושלל לא תחסר (אוצר "שלל" הוא אוצר מורכב מפרנסתם של אלו שלא זכו ולכן זה לשון שלל כמו שלל במלחמה

שיעור ודעת - מעמד האשה

שהוא משל אחרים) מיד הודה פירשו שהכיר שזה לא בשבילו אלא כדי לתת לאחרים וכך לא שואף לעוד חומר.

מעשה שהיה בירושלים, בחור רצה לטלטל כרטיסיה בנעליו ללכת לכותל ולחזור במוצ"ש באוטובוס, אמו הזדעזעה ולקחה לו את הנעליים ולבסוף התפלל מנחה בבית, כשהגיעה השאלה לרב אויערבך זצ"ל אמר לבחור אמך היא הפוסקת בהנהגות הבית עד גיל 20 ואח"כ אשתך.

כמשגיח לבעלה

ישנן נשים טובות שמתוך לימודיהן בבית יעקב או ממה שראו בביתן רואות לנכון להשים עצמן כמשגיח תקיף ונחרץ כלפי בעליהן, אותן נשים מפסידות בדיוק את מה שרצו להרוויח מדוע?

1. אין מתפקיד האישה להיות משגיחה לבעלה, משום שהקב"ה לא נתן לה כלים לתפקיד זה, ר' חיים זוננפלד זצ"ל.
2. בנוסף אם תנסה בכל זאת לפקח על דרכיו אזי מובטח לה שבעלה ילך ויקטן מיום ליום [כמאמר הגמרא שא' מאלו שאין חייהם חיים הוא זה שאשתו מושלת עליו. אבל קשה שהרי לעיל אמרנו שהאשה פוסקת וא"כ היא כן משגיח, מעבר להגבלות דלעיל, אשה שראויה להיות פוסקת, יכולה בהחלט לכוון את ביתה וכן את בעלה אבל באופן המבואר בנספח של שלום בית המובא בפרק אחרי בעלה].

עיקר הבית

היינו שאין הבית מקומה אלא שהיא מקום הבית, כלומר כשהבית חסר היא נשארת שלימה רק שלא נח לה להעניק לילדים מכל טוב בעת נדידה בדרכים, אבל כאשר היא חסרה אז הבית ריק מתוכו. הבית משקף את אישיותה של האשה ולא היפך.

שיעור ודעת - מעמד האשה

פרנסה

ככל שמשתמשים בחומר יותר נכון מקבלים יותר, ומאחר והאשה היא זו שעושה את השימוש בחומר עפ"י יקבע אם יהיה יותר או פחות (ע' אשה\פוסקת לגבי מעשה בחסיד א', ע' איש בלא אשה).

אין חכמה לאשה אלא בפלך

לכאורה לאשה יש בינה יתירה, ויודעת הרבה חכמה ומדוע לומר עליה כן?! מובא בגמרא () מעשה באשה אחת שבאה לר' אליעזר ושאלה אותו " מאחר ומעשי העגל שווים מדוע אין מיתתן שווה ? ", לכאורה שאלה מצוינת וראיה לדבר שהגמרא אכן דנה על השאלה בהמשך ועונה, א"כ קשה מדוע פטר אותה ר' אליעזר בתגובה לא כל כך נעימה, בלשון המעטה : "אין חכמה לאשה אלא בפלך שנאמר כל אשה חכמת לב בידיה טו" לכי הביתה והשם יעזור, וא"כ קשה בתרתי :

1. מדוע לא ענה לה ?

2. מדוע בצורה כזו ?

כמו כן מסופר על הרב שך זצוק"ל שבאה אליו חבורת בחורות שלמדו יחדיו רמב"ן בליל שבועות, ורצו לשאול שאלה על הרמב"ן, הרב שך לא ענה אלא השיאן לאפיית עוגות, ואמר להם שילכו ויכינו מטעמים לכבוד יו"ט, מדוע ?

אלא לפי שתפקיד האשה הוא לקשר את הגשמיות לרוחניות, לקדש את החומר, וא"כ חכמתה היא מעשית דווקא, ממילא כאשר היא באה ללמוד דברים עיוניים גרידא או אפילו להתפלל כאשר אנשי הבית צריכים אותה, זו לא עבודת השם אלא בריחה אינטלקטואלית באווירה חרדית. (ע' תפקידה, ע' איש בלא אשה).

ולכן ר' אלה לופיאן זצוק"ל עשה מעשה חריף וסגר עזרת נשים בעשרת ימי תשובה למרות שזה הזמן המסוגל להתפלל, מדוע עשה כן, האם אין לאשה זכות להתפלל על נפשה ? אלא לפי שהתפקיד של אמא הוא לשמח את בנה ולשבת לשחק אתו, ובזה תזכה בזה ובבא.

שיעור ודעת - מעמד האשה

באותו עניין שיא עבודת השם הוא להאכיל ת"ח נכמו האשה השונמית שרצתה שאלישע יבא אצלם, שאז החומר מגיע לשיא הקדושה למעט קורבנות .
וכן מפורסם על ר' לוי יצחק מברדיצ'ב שנכנס להרגיע תינוק לפני תפילת כל נדרי, משום שזה תפקיד חשוב, אבל אמו במקום זה ברחה לעזרת נשים.
אם כן ר' אליעזר והרב שך ענו לאותן הנשים את התשובה הנכונה, לומר להם תראו אתם לא במסלול אבדתם את הכיוון, וכיוונו אותם בחזרה לפלך או לאפייה שזהו תפקידם ושם ירגישו מאושרות ושלוות.

עצלנות

אמרו חז"ל נשים עצלניות הן, וקשה מאד, שהרי הן פעילות מצאת החמה עד צאת הנשמה וכן ידוע שבליילה "רבות מחשבות בלב איש ועצת השם היא תקום" בסופו של דבר . ועוד אמרו חז"ל (ערכין י"ט). ומאי שנא נקבה דכי מיזקנא קיימא אתילתא, ומאי שנא זכר דלא קאי אתילתא? אמר חזקיה, אמרי אינשי: סבא בביתא פאחא בביתא, סבתא בביתא סימא בביתא, ופירושו שאשה שומרת על ערכה גם אחרי גיל 60 ואילו האיש יורד ערכו ומדוע ? על"ז אומרים אנשים שסבא בבית זה שבר וחסרון ואילו סבתא זה מטמון שעדיין מועילה מאד .

ידוע באמת שנשים (במקור) שלוות יותר (אילולא הפמיניזם הארור ע' פמיניזם) וזה חיובי, משום שהן שייכות באמת יותר לעולם הבא שכולו שלווה ומנוחה לחי העולמים (ע' אחרי בעלה), מהר"ל.

השימוש האמיתי של תכונה זו הוא במנוחה שאחרי פעולה, דהיינו עשיתי וכעת אני רגועה , או השלווה בעת עשיית פעולה (ניתן לדמיין כובסת בזמנים ההם או אופה שהכל נעשה בנחת ובשלווה, להבדיל ניתן להתבונן בערבים היום ולראות את שלוותם).

בשימוש לא נכון זה הופך לעצלנות, היינו חוסר השלטת הדעת על הרגש, לכן נשים נוטות לפעול בכמות ללא חשיבה ותכנון מאשר קצת פחות אבל בצורה יעילה ומתוכננת גם מבחינה תפקודית וגם מבחינה חינוכית. כמו כן מאותה הסיבה מתקשות לעמוד בהחלטות בעקביות.

שיעור ודעת - מעמד האשה

ההפסד מכך הוא עצום ונורא, שהרי ללא חשיבה זה לא נחשב עבודת השם אלא מקבץ של דחפים אימפולסיביים באווירה חרדית.

מדע יש לנשים קושי בדבר זה ?

הקושי בהשלטת הדעת על הרגש הוא : שהשלטה זו גורמת לגירוי מחשבתי וחוסר רגיעה ולכן בורחות לשלווה מדומה (כמו בת יענה הטומנת ראשה בחול בעת סכנה). וזה היפך עבודת השם משום שכל עבודת השם מבוססת על רצון וחשיבה (כמו שרואים בזממה שדה ותקחה) שמעבר לזה ממילא השם עושה הכל א"כ בלי זה אין כלום.

וכן כל התקדמות בעבודה בכלל זה ע"י הרגלים (מלשון רגליים שהן אלו שמוליכות את האדם חוץ לתחומו) באופן עקבי (שהרי הרגליים נשענות על העקבים), ללא תכנון וחשיבה אין עקביות וממילא אין הרגלים ולכן גם לא תיתכן התקדמות.

[הפתרון הוא לתת לבעל או אבא את התכנון ולקיים אותו עם הבינה היתירה] .

כשרון אומנותי

מאחר ונשים פנימיות יותר לכן הם גם יצירתיות יותר מגברים, אמנם עיקר היצירתיות של האשה הוא בתחום האני (ע' תפקיד) .

כאשר נאלצת לצאת לחוץ אפילו אם מתכוונת לפרנסה, צריכה האשה לקחת בחשבון שזה ירידה בצניעות, אבל זה מותר, בהתאם למגבלות הצניעות.

כאשר יוצאת סתם לשם הבעה עצמית זה קלקול גמור.

עכ"פ אין אשה יכולה להתנתק מתכונה זו של פנימיות ולכן אם לא משתמשת בחומר לעבודת השם בהכרח תשתמש לעוה"ז או סניפיה.

דיכאון לידה

מדוע כמות הנשים הנכנסות לדיכאון לידה עולה כל עשור ב100 אחוז ?

התשובה היא שהחומר שגורם למצב רוח טוב הוא נויורטרנסמיטר (משדר עצבי במח) הנקרא סרוטונין, בשעת לידה יש ירידה דרסטית בכמות הסרוטונין, ירידה בכמות החומר גם ע"י

שיעור ודעת - מעמד האשה

התערבות חיצונית כעין תרופות אנטיביוטיות מסוימות וכד' גורמת גם כן לדיכאון, א"כ מדוע לא היה דיכאון לידה לפני מאה שנים ?
אלא שהשמחה של האשה בילד (למרות שעדיין איננו גדול הדור) מעלה את הכמות בקצב מסחרר, ועל ידי כך ניצלת האשה מתחושת הדיכאון.

איש ואשה

איש ואשה שזכו שכינה ביניהם היינו האיש מביא את הרוחניות שזה ה"י" והאשה מחברת לזה את הגשמיות ה"ה", וזה בעצם השראת שכינה בעוה"ז. (ע' תפקיד, ע' מיוזג או פשרה).

זיווג יומי

שאלה מטרוניתא אחת מה עושה הקב"ה מזמן הבריאה ואילך ? וענה לה מזווג זיווגים.
מסביר המהר"ל שלא הייתה כוונתה סתם מה הוא עושה אלא מה הוא מחדש מאז ועל"ז ענה לה שיש בזיווג פן חדש בכל יום.
בנוסח ברכת אשר ברא יש שמונה לשונות של מיני שמחה: גילה, רינה, דיצה, וחדווה, אהבה ואחוה – עד כאן כנגד ששת ימי המעשה, ושלום – כנגד השבת (וע' שבת) ורעות – כנגד רעים האהובים התחדשות בקשר יום יומי.

מיוזג או פשרה

האם איש או אשה צרכים לבטל אישיותם או חלקה כדי להתחבר ? (פשרה פירושו שיש חלק בעייתי בכל אחד וצריך לוותר עליו).
ודאי שאסור להתפשר משום שמי שמבטל אישיותו מבחינה רגשית או חלקה הוא אדם חסר שבעצם בורח מאחריות (כמו כן מי שעובד את השם באופן טכני ומקיים את השו"ע טכנית אבל ללא לב כעין מה שנקרא היום "ראש קטן" – אני רק מבצע פקודות אבל זה לא אני, וזה גם הרעיון שעומד מאחרי עבדא בהפקירא נח"ל, שהרי איך יתכן שנוח לעבד להיות

שיעור ודעת - מעמד האשה

עבד כפוף 100% לרבו?! אלא רק משום שזה פוטר אותו מאחריות למעשיו. הוא פועל טכנית ע"פ ההוראות ולא אכפת לו כלל מה יצא מזה, ולעולם לא יוכל באופן זה להשלים תפקידו בבריאיה.

חיבור איש ואישה הוא מיזוג של כוחות שונים שביחד יוצרים דמות אדם שלם (ע' איש ואשה, ע' שירות).

אשה אמורה להתבטל לבעלה טכנית ולא רגשית, ומבחינת הרגש להיכנע לבעלה (כניעה פירושו לומר לעצמה שאני מבטלת דעתי ורצוני בפני רצונו כדי שיעשה רצונו כרצוני, יסודו שלטון הדעת על המידות ולא להיפך, ע' בעלי או אישי) ולא להתבטל (שזה מצב של שפחה חרופה).

אשה שחיה במיזוג עם בעלה זוכה שאם נודע בשערים בעלה אזי זה שבח שלה.

איש בלא אשה

אמרו חז"ל שאיש בלא אשה שרוי בלא תורה וכו', מדוע? לכאורה בחור ישיבה לומד יותר טוב מאברך?!

התשובה היא שתפקיד האשה הוא להפוך את עולם החומר לתורה, היינו לקדש את החומר, תורה שלא קשורה לעולם החומר זה תיאוריה, ולכן הוא אמנם עם הרבה ידיעות אבל ללא תורה. האשה לוקחת את תורתו והופכת את החומר לתורה (ע' תפקיד, ע' עוה"ב).

בעידן העתיק

אצל הגויים נשים הושפלו [ועדיין ע' צניעות/חוסר צניעות] לשם ניצולן ומשום שתפישתם היא שיש בריות טפילות ויש עיקריות, לצערנו חדרה התופעה זאת גם לחוגים החרדיים דרך בתים חרדיים לא תורניים, כלומר כאלו ששמרו על הדת אבל לא היו בני תורה, ויותר גרוע

שיעור ודעת - מעמד האשה

הוא שמי מביניהם שידע קצת תורה גילה פנים בתורה שלא כהלכה וביסס את התפישה השקרית הזו על התורה.

שיעור ודעת - מעמד האשה

פמיניזם

כללי

התנועה הוקמה כדי לנהל על זכויות האשה ומעמדה, בחברה הגויית אשר בה הושפלו הנשים מאד כל הזמן.

האמת היא שתנועה הזו מעוותת מיסודה, מדוע?

הנשים יטענו שזו טענה שוביניסטית אמנם ע"פ האמור לעיל לא נראה שבנו בקונטרס זה לזלזל באשה ואדרבה, אם כן בואו ונבחן את פני הדברים יחדיו.

מהי בעצם טענתם ?

שהאשה שווה לא פחות מגבר ! גם אנחנו מסכימים להנ"ל, אבל בואו ונראה כיצד הם מראים את זה ?

השיטה של תנועה אומללה זו היא לגרום לאשה לעשות כל מה שגבר עושה כולל עישון, נהיגה על משאית והאבקות. ואז כדי לנהל הושוו הנשים לגברים שגם להם מותר לצעוק, להכות, לקלל – ממש אשה אידיאלית.

מעבר לקלוקל בעצם של כל אצילותה ועדינותה של האשה, יש כאן טיפשות רבה מאד שהרי כך הן מוכיחות בעליל שגם לדעתן גבר באמת שווה יותר, ואשה שווה זה רק אשה שמתחפשת לגבר.

אם התנועה הייתה אמיתית ולכל הפחות אינטליגנטית אזי היא הייתה צריכה להראות שתכונותיה של אשה לאשה ולעולם שוות לא פחות מתכונות של גבר לגבר ולעולם, באופן הנוכחי הם תוקעות סכין בגב של עצמן ולעניות דעתי או שהתנועה החלה מצוות נשים מפגרות או שזה בעצמו קלוקל של איזה גבר שעבד על הנשים בעיניים, כבוד הנשים לא רק שלא עלה בעולם אלא ירד והשימוש בנשים התדרדר עד כדי תת רמה אנושית, אמנם נכון שלא כל הנשים מנוצלות בביזיון טוטאלי כל כך אבל אם התנועה הייתה מצליחה בתפקידה אזי אף אשה לא הייתה מגיעה לכך, מאחר ונשים היו נהפכות לערך לפחות כמו גברים.

משל לטיפשות שבדבר נצייר לעצמנו מכונית וטרקטור עושים תחרות, הדבר ודאי מגוחך משום שבשדה ודאי הטרקטור ינצח ואילו בכביש ודאי שהמכונית, כלומר אין לבדוק שוויות

שיעור ודעת - מעמד האשה

של דבר חוץ לתחומו, משל נוסף לסבר את האוזן שיתווכחו פיל וציפור מי עדיף, אם הפיל יראה כוחו בגרירת עצים והציפור בשיר ותעופה אזי זה נכון, אבל אם הציפור תנסה לגרור גזעים זה יראה על טיפשותה המופלגת וחוסר אישיותה המשווע בלבד, כמו כן פיל שינסה לעוף או לזמר.

לסיכום אם כבר משווים אזי אשה צריכה להראות שאשה עדיפה ברכות, חסד, נעימות על גסות, אכזריות, חוצפה.

ע' לעיל לערכה האמיתי וחשיבותה העצומה של האשה.

חרדי

גורם לנשים להיות תוקפניות(אסרטיביות), נהגות וכד' והופכות להיות יותר גבר מאשה, ואז הגברים באופן תת מודע מנסים לכפר על החסר ברכות בבית, ו"הרווחנו" שאין לא נשים ולא גברים אלא זוגות של אנדרוגיניזם, כמובן שזה קלוקל גם בשלום בית(ע' תפקיד לגבי שלום בית) וגם בחינוך(קונטרס נפרד).
צריך לדעת שאין תחליף לאשה שמתפקדת כאשה.

כבוד

כבוד היינו הרגשת כבוד עצמי תוכן פנימי ולא התרברבות חיצונית, הרגשה של שלימות הרמוניה בבית ובכלל (כבוד נקרא כבוד על שם כובד שזה אינו מושג בחושים משום שהוא ערך פנימי ומי שיש לו ערך פנימי לא צריך חיצוני, ועוד שזה סתירה שכל הבורח מן הכבוד החיצוני משיג הפנימי ומי שרודף אחר החיצוני הפנימי בורח ממנו).

כבוד הוא שילוב של אהבה ויראה, וכן נאמר לך השם :

א. הגדולה-חסד .

ב. והגבורה-דין .

ג. והתפארת-כבוד (שילוב של שניהם).

שיעור ודעת - מעמד האשה

תפארת זה יופי וזה כולל את כל הבריאה.

כבוד של כל אדם כולל של נשים הוא קריטי, משום שתפקיד כל הבריאה הוא להראות כבוד שמיים שנא' כל הנברא בשמי לכבודי יצרתיו וגו'. זה גם המניע העיקרי לצניעות (ע' צניעות וחינוך לצניעות) וכן בכלל לקיום מצוות והימנעות מעבירות. הרמב"ם בפירוש המשנה אומר על "ואל תהייה רשע בפני עצמך" שכשיראה אדם עצמו חסר ופחות לא יקטן בעיניו חסרון שיעשהו.

אשה מכובדת זה גילוי כבוד שמיים, אשה באופן טבעי אמורה להקרין אצילות, עדינות, חן ועוד (ע' צניעות ואכנע). .

נאה

מובא בגמרא שר' יוחנן בכה ואמר "בנות ישראל נאות הן אלא שהעניות מנוולותן", וקשה א. אולי מכוערות הן והעשירות מחפזות ?

ב. מדוע אכפת לו עד כדי בכי ?

אלא שאישה נאה זה גילוי כבוד שמיים, משל דוגמא כלפי מי מרגישים יותר גילוי כבוד שמיים להבדיל ציפור או צפרדע, ומאחר ונבראו לכבד את השם ניוולן הוא חסרון בבריאה ובפרט לגבי נשים. וכן נאמר אל תראוני שאני שחרחרת (התנצלות) כי שזפתני השמש וגו' (נתינת טעם הדבר).

כשיש לאשה יופי פנימי אז היא נאה, כל אדם כאשר הוא עניו אז נותנים לו חן וכ"ש אשה. יש לצערנו נשים שרואות את היופי כמעשה שטן למרות שאינו מסוגל לבלום, חוץ מהטעייה, וזה אסון, ראשית זה פגם באמונה שאין עוד מלבדו, שנית אשה שאין לה הערכה ליופי מקולקלת בעצם שהרי יופי זה מעשה השם (ראו מעשי כמה נאים הם()) ועוד שזה תכלית הגאולה שנאמר ציון מכלל יופי אלוקים יופיע(), כמו כן הפסוק מציין גבי רחל ולאה ששתיהן היו יפות רק שעיני לאה רכות וגם זה כדי לציין יופייה הפנימי ולא חלילה לגנותה לדורות.

שיעור ודעת - מעמד האשה

לאשה בריאה בנפשה צריך להפריע אם ביתה ואפילו סביבת ביתה ואפילו סתם רחוב מלוכלך או שאינו מסודר, במידה וזה לא מפריע ל זה קלקול בצורת אדם שלה , [שהרי לא נבראה אשה אלא ליופי], אמנם נכון שיש זמן, כוחות ואמצעים מוגבלים ולכן משקיעים במקום אחר, למעט בבית פנימה שכאן יש כן הכרח להנחיל אווירה של סדר וניקיון, גם אם לא תמיד אפשר לשמור עליו. יש לדבר השפעה רבה על מדת שמירת המצוות והאווירה הרוחנית בבית.

מסופר על ר' ישראל סלנטר שפעם א' הלך לישיבת בנו לראות אם הוא לומד טוב (במושגים של אז) ופנה לחדרו, כשראה שהוא מסודר ונקי, אמר ברור שהוא לומד טוב וחזר כלעומת שבא.

סדר וניקיון בבית אין הכוונה לתזוית של טירוף (ניקיון אובססיבי) או מה תאמר השכנה, אלא שיהיה לאמא תחושה נעימה והרמונית.

שיעור ודעת - מעמד האשה

צניעות

הגדרה

היום המלה צניעות מבטאת סגנון וואו גדרי לבוש והתנהגות, וזה בדיוק ההיפך מצניעות, מדוע?

הקדמה

המלה צניעות מופיעה במקרא ב' פעמים בלבד ולא בנושא צניעות האשה:

1. הצנע לכת עם אלוך(0).

2. ואת צנועים חכמה(0).

וכן בחז"ל מופיע ביחס להנהגות ובגדים גם לגברים ולא ביחס לאשה בדווקא. למשל צניעותה של רחל שמסרה הסימנים וכן צניעותה של אסתר שידעה שמרדכי הוא גדול הדור ולשמוע לו ולא לשאר רבנים (וע' להלן).

→ צניעות היא פנימיות ← יסוד המלה

וראיה לדבר מתפילת תענית ציבור, שבה אומרים ספר תורה צנוע שנתת לנו הוצאנו וכו', שהרי אין לחשוד שיש מה להסתיר בספר תורה, ולא אומרים את זה בהוצאת ס"ת הרגילה בשבת וב' וה', אלא שהכוונה שספר התורה הוא צנוע היינו פנימי וערכו גבוה ולכן מתאים משום כבודו שיהיה בתוך המבנה ולא ברחובה של עיר. וזהו גם כל כבודה של בת מלך פנימה. כמו כן תכשיטים שומרים בהצנע ולא משום שהם מכוערים.

ראיה נוספת היא אסתר שעמדה בלחץ ציבורי אטומי נגד אינה מגדת מולדתה ואת עמה, ולחצו עליה כל רבני הדור וכ"ש העסקנים שסו"ס אפשר להרוויח הון פוליטי, וכ"ש אחרי הגזירה שהייתה סכנת נפשות של כל העם, וכל זאת משום שהרגישה שמרדכי הוא גדול הדור האמיתי ולו צריך לשמוע, ואומרים חז"ל שזה בזכות הצניעות שהייתה בה, ואנו מתפללים כיצד ביגוד של צנוע מגלה לצנועה מי גדול הדור?!

שיעור ודעת - מעמד האשה

אלא שוב מוכח שפנימיותה הוא צניעותה ובזכות אישיותה העמוקה הרגישה את האמת, וכן אצל רחל הרגישה ע"י פנימיותה שצריכה לעשות כביכול נגד התוכנית האלוקית כפי שהייתה ידועה לה.

אמנם נכון שמי שהיא הוא צנוע זה ניכר בחוץ ע"י הביגוד משום שהוא מרגיש מלא תוכן ורוצה ל"הבליט" את פנימיותו.

ממילא אם הצניעות מתבטאת רק בחיצוניות אזי זה בדיוק ההיפך מהתוכן הפנימי שלה, ע"י להלך תקנות ועצרות.

אישה שפורצת דרכיה הוא בגלל שאישיותה חלולה ומחפשת שיכבדו אותה בזכות גופה. כמו כן אדם שמדבר בקול רם ולא בגלל בעיית שמיעה זה מראה שאישיותו חלולה, ומחכה לתגובות החברה.

ולהיפך אדם שמקשיב לשני מראה שאישיותו מלאה יותר ומבין שאישיותו מועשרת ע"י ההקשבה.

אישה שהגיעה למצב זה צריכה לדעת שהיא במצב של פק"נ וחייבת למסור נפש לתקן.

תקנון ועצרות

הבעיה האמתית של הצניעות היא חוסר כבוד עצמי, חוסר משקל פנימי, שאת זה מציין כובדו של חפץ שאינו נתפס בעין והוא פנימי – מרכז הכובד, ר' שטיינמן.

לולא נתינת כבוד אמיתי לא שייך צניעות כי אז אין ערך עצמי, ונשאר רק הצגת צניעות חיצונית, כמו ללבוש בגדי רופא בלי ללמוד רפואה. יתר על כן לחץ לביגוד ללא הפנימיות זה מזיק.

בנוסף יש הרגשה מוטעית כמו בחינוך שאם מחריפים את החיצוניות אזי זה ישפיע על הפנימיות אבל זה רק במידה וזה ברצון הלב, ממילא יוצא שיצירת תקנונים ועצרות רק מחריפה את הבעיה משום הרושם שיש כביכול איזה רב אפל שמחפש מה הבת רוצה כדי לאסור עליה.

שיעור ודעת - מעמד האשה

נביא להלן בקצרה מספר טענות של הנשים על הנושא :

1. באופן נקודתי הרושם הוא שאישה זה בעיה שמנסים להסתיר שהרי למה לבנים

מותר ?!

2. שעשאני כרצונו, שלא עשני אישה – נראה כנכות, טענה חברתית.

3. המלמד בתו תורה כאילו מלמדה תפלות ולבן מפגר מותר – טענה

אינטלקטואלית.

4. פטורה ממצוות עשה שהזמן גרמא – זה הרוב, טענה נפשית ורוחנית.

5. עוד בעיה שלכאורה נראה כאילו הבעיה אצל הגבר בעצם, וא"כ שיתגר הוא ?!

נענה כאן בקצרה בלבד :

לגבי רב אפל, כאשר תבין שזה כבודה וטובתה גם מבחינת העוה"ז, תודה לרב שכיבדה

והצילה מביזיונות בעוה"ז ודיראון בעוה"ב.

לבנים מותר משום שהם חיצוניים יותר ומכובדים פחות, ובאמת כשזוכה סו"ס גבר לכבוד

אזי מגביל עצמו גם כן.

גבי שעשאני כרצונו זה שיא השבח שהאישה היא כרצונו של השם ולא צריכה לעשות

מאמצים להיות מתוקנת.

גבי לימוד תורה אינה צריכה לכך ועוד שלא מתאימה לכך משום תכונותיה המיוחדות,

המיוחדות לתפקידה, וכמו כן ישראל לא שואל מדוע הוא לא לוי ולוי לא שואל מדוע הוא

לא כהן.

גבי פטור ממצוות פשוט שהרי הם נועדו לתיקון קלקולים והיא כבר מתוקנת.

עיינן בפרק אישה לפירוט חשיבותה ותפקידה המיוחד.

שיעור ודעת - מעמד האשה

יאכנע

כאן הכוונה לדפוסי לבוש משונים ומוזרים, ללא התאמת צבע או גדלים, כיסוי של ערביות וכד'.

היום נוטים לחשוב שיאכנע זה המודל הכי טוב לצניעות רק שאני לא בדרגה כזו. וזו טעות משום שאישה זה דבר יפה ואין אשה אלא ליופי, חז"ל, אמנם לא לראווה ונהנתנות, ועוד שהרי אם הם צודקות אזי הייתה אשה צריכה ללכת עם חליפת חלל או קופסה של מקרר.

בעיה חמורה נוספת יש בזה – שאלו מרחיקות את הצניעות מהבנות שנדרחות מצורה משונה ומזוויעה זו כמו שהגברים נדחים. ועוד שהתלבשותם בצורה משונה גורמת להתבונן בהם יותר מהרגיל, וזה היפך הצניעות, אמנם ללא הנאה.

נכות

המבחן למדת הצניעות כמו לכל מדה (ע' קונטרס תורה ועבודת השם\מדות\תיקון) הוא שאדם יהיה מסוגל לעשות ההיפך ובוחר בצניעות. אשה שלא מסוגלת להראות את עצמה בכח (ולא חלילה בפעל) היא נכה בפעל.

←ולא תקבל שכר על צניעותה !! !→

שהרי לא מצטנעת משום בחירה בטוב אלא רק משום שנגעלת מעצמה או מפחדת מהתוצאות. אמנם נכון שלא תקבל עונש על פריצות. משל לדבר, אדם נכה שלא יכול לרוץ לעבירה לא יקבל שכר, על כך שלא רץ לפי שאינו בתחום בחירתו, למרות שנמנע מעונש. דוגמא קיצונית מפורסמת יש בתנ"ך על יעל שיכלה להרוג את סיסרא ע"י חרבו והעדיפה את היתר למרות שזה קשה יותר, מדוע עשתה כן?

שיעור ודעת - מעמד האשה

אלא שיעל משום צניעותה המופלגת לא רצתה לעבור את גבול עדינות האשה במקום שלא הכרחי, ולכן העדיפה כלי גברי פחות מובהק מאשר כלי גברי מובהק כמו חרב. ועליה נאמר תברך מנשים באל מנשים באהל תבורך, כלומר שמאחר והיא הייתה בעת הצניעות שלה ולא ההיפך אזי היא מבורכת ע"י ארבע האמהות ויותר מהם.

חינוך לצניעות

ל'צערנו עקב צורת ה"חינוך" לצניעות היינו גערות בפני קהל, פתקים להורים, שליחה הביתה וכד', נוצרה קונוטציה שלילית למלה צניעות, ורצוי להשתמש במלה חילופית, או להסביר נושא כמו בגד-בגידה (ע' להלן גבי בגד-בגידה). יותר חשוב הוא נתינת כבוד לילדה שזה הבסיס שמאפשר צניעות בפרט, ורצון לקיום מצוות בכלל. שאר הכללים הם כמו בכל חינוך למצוות (ע' בקונטרס בעניין חינוך וחינוך למצוות).

בגד – בגידה

מה הקשר בין שתי מילים אלו, הרי ידוע שבלה"ק אין מקריות וברור ששורשן זהה או הופכי אבל לא שונה. חיזוק נוסף יש לנו עי"ז שיש חזרה נוספת על ההקבלה הזו במעיל ומעילה. בגד מורכבת מאותיות עוקבות שמראות על זרימה, כמו נסע. אמנם יש כאן דילוג על א'. הבגד הראשון נוצר ע"י הבגידה של אדה"ר בתפקידו. רואים תחילת הקשר אבל קשה בתרתי שהיה אפשר לקרוא לפעולה חטא או עוון וכד' ע"ש העוון או לקרוא לחולצה חטא ולמכנסיים עוון למה דווקא בגד ? { כמובן שאיננו מדברים על חטא אדה"ר כשלעצמו אלא על מה שחז"ל רוצים שנלמד מזה לעניינינו }

השם בגד בא להראות שאדה"ר בעצם בגד באני שלו, באן שלו(אני=אן שלי), שהתנתק מהמטרה שאליה יועד. למעשה האוטומט מושך לבגידה ורק מאמץ יציל מכך.

שיעור ודעת - מעמד האשה

מה זה קשור לכיסוי הגוף?

אלא שבגידה זה הזדהות עם החיצוניות ולא עם הפנימיות, בוגד חיצונית נראה אתנו אבל בתוכו אינו כן.

כאשר אדם לובש בגד מכובד נחשב מכובד לא משנה פנימיותו וכן להיפך, ר' יוחנן הוה קרי למניה מכבדותיה, שבכל מקום שלא מכירים את איכותו הרי מיד דנים לפי הביגוד.

זו למעשה משמעות המלה בגד שזו זרימה חיצונית (ב ← ג) ללא הא' שמייצגת את הפנימיות. מאידך ברור לאדם שאין הפנימיות קשורה בהכרח לתוך, ורוב הסיכויים שלא שהרי אותו האדם מופיע בכל מיני תלבושות כולל פיג'מה וכו'. ולכן ניתן הבגד לאדם שיזכור את חוסר ההתאמה בין החיצוניות לפנימיות, כלומר את הבגידה הראשונה ויתקן מעשיו.

1 צניעות בגיל הרך

בימינו נוטים רבים לחנך לצניעות באגרסיביות מרגע שהילדה מבינה מילים, לכאורה זה נזק חמור מאד, משום שכתוב בחז"ל ומובא להלכה בשו"ע() שאין יצר לילדה עד גיל מצוות בערך, וליתר דיוק עד שהיא בושה בעצמה לישון עם אביה ללא בגדים, וה"ה לבן עם אמו, אם כן מעוררים להם את היצר בגיל הרך מחד גיסא וכן לא מספקים את הסקרנות הטבעית הבריאה והתמימה של ילד שחוקר את העולם סביבו, ועוד שמחריפים את הסקרנות ע"י הלחץ הלא טבעי.

אחרי כל זאת מה יעשו הבנים והבנות שלא יחטאו, הילדים עד דורנו גדלו באופן טבעי עם ידיעות הבסיסיות שככה נראים וכו' מהוריהם וסביבת בעלי החיים שחיו בקרבתן, עוד יותר מכך הרי המשנה והגמרא מלאים בנושאים הללו, מדוע ליצור לילד הרגשה שהמשנה לא מכובדת וכ"ש הגמרא, שהם מדברים על מה שכביכול לא מדברים, וכבר שמעתי ביטויים כאלו, ניתן ורצוי להסביר לילדים במילים נקיות ובצורה פשטנית פיזית את הדברים ע"פ רמת בשלותם השכלית והנפשית וע"פ שאלותיהן, כמובן שיש לכוונם מה עושים ומה לא עושים כמו השימוש במכשירי חשמל או סכינים שמסבירים ומזהירים ושומרים באופן טבעי שלא יעשה שימוש לא תקין, וכך הם גדלים באופן טבעי ורגוע כמו עם כל ידיעותיהן בכל הנושאים שבעולם.

שיעור ודעת - מעמד האשה

נזקי השיטה החדשה ניכרים בחוצות ואצל מי שמתעסקים בתיקון תקלות חמורות. הערה חשובה : כל האמור לעיל אינו קן כללי "להקל" באווירה אלא להחמיר בבריאות הנפש של הילדים ויציבותם הנפשית ולבנות אותה נכון לטובת העתיד משום חומרת התוצאות, לא באנו בזה להקל בהלכה וכל א' ישאל את גדולי ישראל כיצד לפעול בפעל, בנוסף אין הדברים אמורים אלא לגבי משפחה ששאר התנהלותה מכובדת וכו', משפחה קלילה בהלכה אשר מרשה לעצמה פריצות ברמה זו או אחרת (ביחס למה שמתירים גדולי הדור), צריכה זהירות שבעתיים שלא להינזק מהנ"ל, ויתכן שאצלם אין פתרון כלל לבעיה האמורה לעיל ועוד שהם בעצמם גורמים לה.

נוסיף כאן שא' מגדולי הדור המפורסמים שליט"א, אשר הוא גם רב אותה המשפחה, נשאל ע"י אבי המשפחה האם לאפשר לילדים בגיל מסוים לרחוץ את אחיותיהם עד גיל מסוים והתשובה הייתה חיובית (הפרטים הועלמו משום ששאלות כאלו אינם טריוויאליות אלא מאד מאד אישיות) – הנ"ל אינו פסק בשום אופן, והובא רק כדי לסבר את האוזן – מה שהיא (לצערנו לא) יכולה לשמוע, ואין ללמוד מכאן אלא על אחריות הלמד בלבד.

הערה חשובה נוספת – מאחר ונושאים אלו רגישים מחד ומעוותים מאידך, יש סיכוי סביר שמי שאינו מגדולי ישראל יחשוש להתיר, וכן יחשוש שמא יתפרסם שהוא אמר וינדרו אותו וכד', לכן המלצנו על גדולי ישראל אשר לא יגורו מפני איש.]

שיעור ודעת - מעמד האשה

חוסר צניעות

מדוע אשה לא צנועה נהיית פרוצה יותר מגברים ?

גם בצניעות כמו בכל המידות קיים הכלל של זה כנגד זה עשה אלוקי-ם, ואשה שלא מפתחת את אישיותה כלומר פנימיותה תהיה חיצונית מאד. וזאת מאחר ואשה שרוצה להיות לא צנועה צריכה להילחם עם תפישת הצניעות הבסיסית שלה ביתר שאת וביתר עוז שהרי זה מובנה בתת ההכרה שלה, וממילא מגיעה לצד השני בקיצוניות שאל"כ תימשך חזרה לצניעות, ידוע מאמר חז"ל שמלאך אומר לה טרם לידתה היי צנועה () רואים מכאן שזוהי מהות האשה.

[כאן נרחיב ברשותכן ולטובתכן את אחורי היריעה של חוסר הצניעות מה ה"רווח" וההפסד של נשים מחוסר צניעות .

בתחילה נעסוק בשאלה שמטרידה ומבלבלת בנות רבות והיא מה מסתירים בכלל, מחד נשים יודעות שהן מושכות, מאידך באים חז"ל ומסתירים את יופיים מדוע האם זה אומר שחז"ל חושבים שאשה זה דבר מכוער כל כך שיש להסתירו, ולהחביאו בבית ולכלל היותר נתיר להם להיכנס לעזרת נשים מהכניסה האחורית שלא יראו אותם חלילה, לכאורה לכן הנשים מנסות להראות לעולם ולעצמן שהם כן יפות שהרי הנה ההוא הסתכל וההוא נהנה, ההרגשה היא אנחנו כן יפות ושוות מבט שני !?

ע' לעיל בהסבר צניעות מהי בתחילת הפרק.

זה אמנם מעורר אבל מאידך גיסא מחריף את הקושיה הגדולה שמנכרת במוחם של הבנות היקרות אם כן מדוע מסתירים, מה הבעיה, ועוד יותר קשה שהרי עד לפני שני דורות בערך גם יהודים גידלו מספר סוגים שונים של בעלי חיים (כלבים, כבשים, עיזים, חמורים, סוסים), כאשר להבדיל מזיופיו ועדינותו של המין האנושי, יש להם אותם איברים, והגמרא אומרת שפרים ורבים באותו אופן(), וממליטים וולדותיהן באותו אופן וכן מניקים גוריהן באותו אופן, ועוד יותר מזה הרי נפסק בטור והובא להלכה בשו"ע שבן ישן עירום עם אמו ובת עם אביה עד שמתביישים, ועוד סו"ס מי לא יודע מה השוני בין איש לאשה, וכן נפסק שהרוחץ עירום (זכר) לא יסתיר בעלייתו מהמים שלא יראה כמתבייש במילתו, וכן נפסק בשו"ע שלא יקבעו מזוזה בחדר ששוכבות שם הנשים משום שבשרן מתגלה וזה לא כבוד למזוזה, כמו שלא שמים באמבטיה וכד' !?

שיעור ודעת - מעמד האשה

מאידך יש פלא עצום בבריאה, אין אף אשה בתבל ההולכת בחוסר צניעות מוחלט ברשות הרבים כולל כושיות באפריקה השחורה והפרימיטיבית. אא"כ עושה בדווקא למטרת פריצות במקומות מאד מסוימים, הכיצד ? עובדה מוזרה נוספת היא שאפילו בכנסת המינים, וכן אצל גויים, אשה שמתדלת לפעול בכל כוחה למען חוסר צניעות לובשת חליפה בדיונים על חוסר צניעות, מדוע הרי היא מטיפה להיפך ?!

התשובה היא שלא מסתירים איך נראית אשה אלא איך לא נראית אשה, כלומר צורה של אשה היא הגמילות חסד שלה וכד', כלומר הצורה הנפשית שלה, ברגע שאשה מראה את גופה היפה, מחמת המשיכה החזקה מאד לעניין הגופני אין הדעת נתונה לנשמתה, חכמתה או יופי מעשיה. בואו נתאר לעצמנו אשה כמו חוה שהייתה היפה בתבל, איך והאם נכבד ונעריך אותה אם נראה אותה הולכת בחוסר צניעות כמו לפני החטא ברחובה של עיר, הלא אפילו הנשים ירגישו דחייה, איזה אב ירצה אותה לשידוכי בנו או אפילו בחור לעצמו ?! כלומר הצניעות של האשה נועדה להבליט את כבודה וחשיבותה הפנימית ע"י הסחת הדעת מהחיצונית המטעה. וכמו כן השתמשו חז"ל בשרש צנע לבטא הסתרת דברים מקודשים או חשובים ושמירתם מן המזיקים. ולכן בשרש אפילו כושיות מרגישות את זה ומכסות פלג גוף תחתון, שזהו סוד ויכסו בעלה תאנה, וכן השרות שר"י אשר בכנסת לובשות חליפה לכבד עצמן, כדי שיתייחסו לדבריהן ולא לגופן. ומהן תלמדנה הבנות שמי שרוצה שדבריה יישמעו תתלבש בצורה מכובדת ולא היפך.

מדוע בוחרים בחוסר צניעות ?

לכאורה כל אשה באופן טבעי מגיל מצוות מרגישה בושה לחשוף את גופה משום שאז נכנסת בה נשמה ומרגישה את התוכן הפנימי שלה ורוצה להסתיר את היופי החיצוני כדי להבליט את פנימיותה.

אם כן אשה שמבליטה את חיצוניותה היא אשה ריקה מתוכן, בעלת אישיות נבובה, אמנם לא תמיד באשמתה, ואשה כזו חושבת לנצל את יופייה למשוך אליה גבר שייתן לה צומת לב ויחס ערכי, הבעיה היא שאין שום סיבה לגבר לעשות כן, שהרי גברים הם נצלנים גדולים ונותנים לזולתם בדיעבד ואחרי מחשבה לא באופן טבעי כמו אשה, למשל זוג שזכו בפיס האיש חושב האם להיות נדיב ועד כמה ולמי ואצל האשה עולה מיד שאיפתה לקנות לזה את זה ולזה את זה וכו', ועוד מדוע לו להשקיע זמן, כסף, כוחות נפש באשה אלמונית ללא תוחלת של נישואין, ועוד שיש הרבה אומללות כאלו ברחוב ואפשר להשיג אחרת בקלות

שיעור ודעת - מעמד האשה

רבה, וכל אחת תחשוב לעצמה האם הייתה מוכנה לקנות לחם במאה ש' כאשר בחנות הוא עולה כחמישה ש' בלבד.

נציין כאן שחז"ל לא זו בלבד שדרשו מהגבר לכתוב כתובה שיתחייב לאשה שמכניס לביתו כדי שלא "יורקנה מהחלון" על איזה שטות (גמ'()), עוד אסרו עליו לגור עמה אפילו שעה אחת ללא כתובה, דהיינו במקרה שנאבדה יצא הגבר מביתו עד שיכתוב כתובה אחרת. אם כן ק"ו בו בנו של ק"ו שגבר ללא כתובה וכ"ש ללא נישואין שלא ישקיע באשה מעבר לצרכיו.

האם הבת האומללה השתחררה מתפקידה, וואו הרוויחה מעמד חדש על ידי הצעד שעשתה?

בואו ונחשב חשבוננו של עולם, הבת האומללה הרגישה שפילה ובזויה בביתה, היא תמיד לא מוערכת, פגועה, וצריכה תמיד לתת ולוותר לכולם ולזאת לא תסכים בשום אופן וכ"ש אם איזה מורה פגעה בה וכד'.

לכן היא עברה לצד השני של המתרס, ומה מצאה שם מאחורי החיוכים הנבובים (חיוך של שועל שתרנגולת בפיו (אמנם כאן יצוין שאין החברה רעים בעצם כלל, אלא מסכנים ופגועים כמותה רק שזה הדרך שבה הם מרגישים שהשיגו משהו בחיים, מעין תרופת הרגעה או תחליף לסיגריות) – הבת הגיעה לחברה אכזרית, נצלנית, אשר שם היא חייבת לוותר באופן מוחלט שאם לא כן אין לה מקום בחברה, ולהיות מושפלת בפני רבים כל הזמן שזה הגדרת הכבוד ההדדי או האי כבוד ההדדי שעליו מושתתת המערכת. שלא נדבר על איבוד של קרום הבתולים, הרגשת טהר ונקיות, חשיפה למחלות עור מבישות, הריון ואף מחלות סופניות, א"כ לא זו בלבד שלא הרוויחה אלא גם הפסידה מה שכן היה לה.

כאן ישאל השואל שאלה קשה לא פחות הרי הבת לא רצתה להיות מנוצלת, מושפלת, שפחה חרופה ולכן מרדה, איך יתכן שקיבלה על עצמה את מעמדה הנחות עוד יותר במקומה החדש, לכאורה זהו נגד השכל האנושי?! וא"כ מדוע כשמגלות את המציאות האכזרית לא חוזרות בהן?!

כמובן שיכולות לחזור בכל שלב, והשם יקבלם בשמחה!

שיעור ודעת - מעמד האשה

אמנם ישנם מספר טעמים בדבר :

1. מתביישות להודות שנכשלו, ובינתיים גם איבדו כבוד, יחס הורים, ב"ס.
2. הגברים מראים להם שזו המציאות ואם רוצות איזשהו יחס צריכות לוותר על הכל, או שהבנים ייקחו אחת "חכמה" יותר דהיינו אומללה יותר. ואז הבת לחוצה להפסיד את "החברה" המסכנה שכבר "הרוויחה".
3. כשנמצאת בחברה מושחתת הנורמות משתנות וכן המושגים והשפה ומקבלת את "מנהג המקום" כי זו "החברה" שלה, מעין גאוות יחידה ולמעשה תועבת יחידה, כאן "מתנכים" אותה שלא לצפות לכולם ולכן אינה מתוסכלת, חבל שלא עשו את זה קודם וע' בלקט לגבי חינוך.
4. יובן במשל לאיילת חן שנראים לה חיים יותר טובים בנהר מאשר בשפתו ונכנסת לנהר הרי שהיא אינה הופכת לדג אלא לאיילה רטובה, ועוד שעלולה לטבוע במים הזדונים, רוצה לומר אין אדם שיכול לשנות את טבעו שנאמר היהפוך כושי עורו ונמר חברבורותיו (ירמיה י"ג כ"ג) אין בתחום הבחירה האנושי לשנות את הטבעים הבסיסיים אלא רק להשתמש בהם לטוב או למוטב, ממילא אשה שנועדה לשרת את הגבר שנאמר לא טוב היות האדם לבדו אעשה לו עזר כנגדו, ולשם כך נבראה, לא יכולה לשנות ולהיות אחרת אלא שהבת האומללה בחרה להשתמש בתכונותיה לרצות את הרחוב במקום את הוריה ומורותיה.

← לסיכום ההפסד מוחלט והרווח אפס →

כאשר תתבונן הבת במצבה בשעה של פקחות תראה בוודאי שכל הביזיונות שספגה בתוך המסגרת כולל פגיעה מהמורה לפני כל הכתה, שזה ודאי עבירה חמורה בן אדם לחברו בלי ספק, וכן "הניצול הביתי" בעיניה לזרוק את האשפה ולעשות כלים וכד', לא מתקרבים למה שהיא עוברת בצד השני של המתרס בלי להרוויח כלום.

שיעור ודעת - מעמד האשה

הערה חשובה:

כדי להציל בנות מסכנות אלו משאול תחתית יש לכבד אותם כבנותיו של הקב"ה שזו בעצמה דרגה גבוהה, וכן הן שבזכותן יצאנו ממצרים, ולא הייתה בהן אחת בעוון העגל ובזכותן עתידים להיגאל. לכבדן אין פירושו לשמוע בקולן למעשים שליליים או להביע הסכמה עם דרכם האומללה אלא לכבדם בהתייחסות לצרכיהם הטבעיים ולגילם ולמקומם במשפחה, ואדרבה לכאורה גם חברתה יכולה לומר לה "אני אוהבת אותך ומכבדת אותך מאוד, אמנם לצערי אני יכולה לשמוע לעצתך בעניין זה משום שאני יודעת מה מקור הדברים ולאן זה יוביל אותי". וכ"ש הוריה.

המקובל לבזותן היום רק הורס, אומנם אין בכבוד זה כדי לאשר את מעשיהם אלא שגם כשמעירים להן יהיה בדרך כבוד וכד', הרעיון הוא להעמיד בקונטרס את מעשיהן בפעל מול הכבוד האמיתי שיש להם. ההיפך מתפרש אצלם כאומרים לה את באמת כזאת ולא שווה יותר – באמת מתאים לך, נכון שהופעתן סותרת את הכבוד אבל רק כך יתוקנו ויחזרו לתפקוד מכובד כראוי להם, להזכירם השם מחכה לשבים ושמח בהם.]